

ΕΛΛΑΣ
579
SAU
Αρχ. Β
ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΗΧΑΣ
Φ. ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΕΚ ΤΩΝ ΑΝΕΚΔΟΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΤΜΙΑΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.

ΛΕΟΝΤΟΣ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ,
ΣΥΜΕΩΝ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΙΝΩΝ ΆΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ,

ΕΚΔΙΔΟΝΤΟΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΑΚΚΕΛΙΩΝΟΣ

έπιμελητοῦ τῶν χειρογράφων τῆς ἔθνικῆς βιβλιοθήκης.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Αἱ ἔκδιδόμεναι ὡδε κζ' ἐπιστολαὶ περιέχονται σὺν καὶ ἄλλοις τισὶ πονήμασιν(1) ἐν τῷ ΡΟΗ' περγαμηνῷ τεύχει τῆς Πατμιακῆς βιβλιο-

(1) Ταῦτά εἰσι: α') Λέοντος μαγίστρου, ἀνθυπάτου, πατρικίου (δῆλον ὅτι τοῦ αὐτοῦ τῷ ἀνωτέρῳ), τοῦ προγεγονότος μυστικοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ κανικλείου 'Ἐπιτομὴ Ἐρμηνείας εἰς τὴν Γένεσιν, τὴν "Ἐξοδον, τὸ Λευέτικόν, τοὺς Ἀριθμοὺς, τὸ Δευτερονόμιον, τὸν Ἰησοῦν, τοὺς Κριτὰς, τὴν "Ρούθ, τὰς Βασιλείας καὶ τὸ Α' καὶ Β' τῶν Παραλειπομένων. β') Νικήτα φιλοσόφου τοῦ Παφλαγόνος ἐπιστολὴ πρὸς ἀββᾶν Ἀρσένιον. γ') Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως [τοῦ Μυστικοῦ] ἐπιστολὴ ρξβ', καὶ δ') Φωτίου τοῦ ἀγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολὴ μς'. — 'Ἐν δὲ τῷ πρὸ αὐτοῦ ΡΟΖ' τεύχει γεγραμμένῳ καὶ τούτῳ κατὰ τὴν I' ἔκατονταετηρίδα, φέρεται τοῦ αὐτοῦ Λέοντος, πλὴν τῆς 'Ἐπιτομῆς εἰς τὰ ἀνωτέρω σημειωθέντα βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, καὶ ἑτέρα 'Ἐπιτομὴ εἰς τὰ ἔξης τῆς Καινῆς, ἥτοι εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίον, εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην, εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν, εἰς τὴν Ἰακώβου ἐπιστολὴν, εἰς τὰς δύο τοῦ Πέτρου, εἰς τὰς τρεῖς τοῦ Ἰωάννου, εἰς τὴν τοῦ Ἰούδα, καὶ εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Σφάλλεται δὲ ὁ Λελόγγος [Le Long Bibl. Sacr. Tόμ. B', σελ. 826], ὃς μνεῖαν ποιούμενος τοῦ χειρογράφου τούτου τῆς Πατμιακῆς βιβλιοθήκης, λέγει ὅτι περιλαμβάνει 'Ἐρμηνείαν καὶ εἰς τοὺς τέσσαρας Εὐαγγελιστάς. Καὶ ἐν τῇ οὐρανοθησίᾳ δὲ βιβλιοθήκη διατηροῦνται δύο χειρόγραφα αὐτῆς ταύτης τῆς τοῦ Λέοντος Ἐρμηνείας. [Κῶδ. Θεολογ. ἀρ. 28 καὶ 324].

θήκης, περὶ τὴν Ι' φθίνουσαν ἢ τὴν ΙΑ' ἀρχομένην ἐκατονταεπηρίδα γεγραμμένω. Τούτων δὲ εἴκοσι μέν εἰσι Λέοντος τοῦ μαγίστρου, τρεῖς δὲ, ἦτοι ἡ α', γ' καὶ ε', Συμεὼν τοῦ Βουλγαρίας ἀρχοντος, καὶ τέσσαρες, ἦτοι ἡ κβ', κγ', κδ' καὶ κε', διαφόρων ὄλλων τῶν ἐν ἀξιώμασι τοῦ βυζαντινοῦ κράτους πρὸς αὐτὸν τοῦτον τὸν Λέοντα ἐπιστελλόμεναι.

Καὶ Λέων μὲν ὁ μάγιστρος συνήκυμαζε τῷ αὐτοκράτορι Λέοντι τῷ Σοφῷ, ἐκ τοῦ τῶν Χοιροσφακτῶν ἐπισήμου ὥν γένους, ως μανθάνομεν ἀπό τε τοῦ Ζωναρᾶ (1), Κεδρηνοῦ, καὶ ὄλλων Βυζαντινῶν ιστοριογράφων. Τούτου εἰσὶ πιθανῷ τῷ λόγῳ καὶ αἱ ἐπ' ὄνόματι Λέοντος μαγίστρου φερόμεναι πέντε ἀνακρεόντειοι φόδαι, ἦτοι α') *Eἰς Θεοκτίστην τὴν θυγατέρα ἔαντοῦ.* β') *Eἰς τὸν γάμον τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος.* γ') *Eἰς τὸν αὐτὸν γάμον τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος.* δ') *Eἰς τὸ λοετρὸν τὸ ἐρ τῇ βασιλείᾳ αὐλῇ ὑπό Λέοντος τοῦ αὐτοκράτορος οἰκοδομηθέρ· καὶ ε')* *Eἰς τὴν αὐγούσταρ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ νέου σύζυγον* (2). Εἰς τὸν αὐτὸν δὲ ἵσως ἀναγραπτέα καὶ τινα τροπάρια ἀσματικὰ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς Μηναῖοις φερόμενα, ἐπιγραφόμενα δὲ Λέοντος μαγίστρου εἴτε ματστορος. ἦτοι τὸ δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων τοῦ ἑσπερινοῦ Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καὶ Θεολόγου (Μαίου 8): «Ἀπόστολε Χριστοῦ, Εὐαγγελιστὰ Ιωάννη». τὸ τέταρτον τῶν αἰνῶν τοῦ ἀποστόλου Λουκᾶ (Ὀκτωβρ. 18): «Δεῦτε πᾶσα ἡ κτίσις». καὶ τὸ δοξαστικὸν τῆς λιτῆς τῶν Εἰςοδίων (Νοεμβρ. 21): «Ἐπέταμψερ ἡμέρα χαριμόσυνος», καὶ τῶν αἰνῶν: «Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται».

Αδηλον δὲ ἐπὶ τίνι ποτὲ ἐγκλήματι κατεδικάσθη εἰς ὑπερορίαν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος ὁ τοσαῦτα, καὶ ἐκ τῶν πρώτων μάλιστα, ἀξιώματα φέρων ἐπίσημος οὗτος ἀνὴρ, ὁ πλέον ἡ ἀπαξ πρός τε τὸν Βουλγαρίας ἀρχοντα καὶ τὸν Βαγδατίου ἐμίρην διαπρεσβευσάμενος. Φαίνεται πως ὅμως οὐκ ὥν φίλος τῆς Λέοντος δυναστείας. Οὕτω γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ υἱοῦ ἐκείνου Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου βασιλείας ἐνείχετο τῇ τοῦ δομεστίκου τῶν σχολῶν Κωνσταντίνου τοῦ Δούκα συνωμοσία, ὃς τὴν βασιλείαν ὄνειροπολῶν καὶ ταύτης ἐφιέμε-

(1) Χρον. ΙΓ', σελ. 176. Paris.

(2) "Ιδε Poetæ lyrici Græci ὑπὸ Theod. Bergk. Lips. 1867. Τόμ. Γ', σελ. 1091 ἐφ.

κατέλαβε τὴν Κωνσταντινούπολιν· ἀλλ' ἐκεῖ εὗρεν ἀντὶ τοῦ βασιλείου στέμματος θάνατον οἰκτρόν. "Ἐνθεν τοι καὶ μετὰ τὴν τούτου ἀναίρεσιν τῷ τῆς Θεοῦ Σοφίας ναῷ προσέφυγεν ὁ ἡμέτερος Λέων, ὃν ἀποσπάσαντες ἐκεῖθεν οἱ τοῦ παιδὸς βασιλέως Κωνσταντίνου ἐπίτροποι ἀπέκειραν μοναχὸν ἐν τῇ τοῦ Στουδίου μονῇ (1).

Καὶ ὅποιας μὲν ἦσαν ἀξίας αἱ ἄλλαι αὐτοῦ ἐν τῷ πολιτεύεσθαι ὑπουργίαι, τοῦτο ἐστιν ἡμῖν ἀγνωστον ἄλλοθέν ποθεν· καὶ μόνον παραστοῦ τούτου, ἐξ ὧν ἐν τῇ ΙΗ' ἐπιστολῇ δεινοπαθῶς ἐκτίθησι πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, εἰ μὴ τυχὸν ὑποληφθείη περιαυτολογῶν, μανθάνομεν τὰς παντοίας καὶ τελεσφόρους ἀποστολὰς αὐτοῦ. Πλὴν ἀλλ' ὁ τρόπος καθ' ὃν διεπραγματεύετο πρὸς τὸν ἀλάστορα Βουλγαρον τὰ τῆς πρεσβείας αὐτοῦ, ἔχει τι τὸ σχολαστικόν." Οσφ γὰρ κἄν ὑποτεθῇ ὅτι ἡπιστατο τὴν λεπτὴν καὶ ἀγχίστροφον γλώσσαν τῆς σήμερον διπλώματικῆς καλουμένης ἐπιστήμης, κοῦφός τις φαίνεται νὴ Δία ἐν οἷς παιζει ἐν οὐ παικτοῖς καὶ πρὸς μὴ παιζοντα παλαμυναῖον τύραννον. Σοφιστικῶς γὰρ καὶ δίκην λοξίου πειρᾶται διδάξαι αὐτὸν γραμματικοὺς κανόνας καὶ τῶν ἀρνητικῶν μορίων τὴν χρῆσιν. "Ω καιροί! Ὡ θη! Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔχέτωσαν ὅπως κἄν ἔχωσιν.

Συμεὼν δὲ ὁ Βουλγαρίας ἀρχῶν ἦν υἱὸς καὶ διάδοχος Βογόριδος ἐκείνου τοῦ μετὰ ταῦτα διὰ τοῦ τῆς παλιγγενεσίας θείου λουτροῦ Μιχαὴλ μετονομασθέντος παρὰ τοῦ ἀναδεξαμένου αὐτὸν αὐτοκράτορος Μιχαὴλ υἱοῦ Θεοφίλου, μεθ' οὗ καὶ τὸ Βουλγαρικὸν ἀπαν τὴν εἰς Χριστὸν ἐδέξατο πίστιν (2). "Ηκμαζε δὲ ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Σοφοῦ, παρατείνας καὶ μέχρι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου (886—930 περίπου). Οὗτος τοίνυν ἐξ ἀπαλῶν ὄνυχῶν, τὸ τοῦ λόγου, ἀνετράφη ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ παιδείας μετέσχεν ἐλληνικῆς, ἐφ' ὃ καὶ Ἡμιέλληρ κοινῶς προσωνομάζετο (3). Ἀλλ' ἡ τοσαῦτα βάρος φῦλα ἐξημερώσασα καὶ ἐξευγενίσασα ἐλληνικὴ παιδεία οὐδαμῶς ἵσχυσε τὴν πονηρὰν τοῦ Βουλγάρου φύσιν μεταβαλεῖν. Υἱὸς πατρῷζων ἐν πᾶσι, καὶ τοῦτ' αὐτό: «κακοῦ κό-

(1) Ζωναρ. ΙΓ', σελ. 184.—Κεδρ. σελ. 501.

(2) Βλέπε Σ. Κ. Οἰκονόμου Προλεγόμενα εἰς τὰ Φωτίου Ἀμφιλόχια σελ. λα', καὶ Ι. Ν. Βαλέττα σημ. εἰς Φωτίου ἐπιστ. σ', σελ. 202, καὶ τοὺς παρ' αὐτῶν εἰς μαρτυρίαν φερομένους συγγραφεῖς.

(3) Βλ. Δουκαγγίου Famil. August. Byzant. καὶ τοὺς ἔχει φερομένους εἰς μαρτυρίαν συγγραφεῖς, σελ. 311. Paris.

ρακος κακδυ ωδη», ἡγεμών ἀλαζών, ἁνομος, ἀδικος, δόλιος, ψεύστης, ἐπίορχος, ὑβριστής, θηριογνώμων, αἱμόδιψος, ἀρπαξ, χρημάτων ἀπληστος και, συνελόντι εἰπεῖν, σκεῦος πάσης κακίας ἀνάπλεων, ίδοù οἶον ἦν, κατὰ τὴν σύγχρονον ιστορίαν, τὸ ἔκφυλον παιδευμα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Ἡμιέλλην προσονομαζόμενος· ὃς παρ' ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον διετέλεσεν ἀδιαλλάχτως τοῖς "Ἐλλησι πολεμῶν και ποταμοὺς χριστιανικῶν αἱμάτων ἔκχέων, οὕτω καλὰ και τῆς μελαίνης ψυχῆς αὐτοῦ ἔξια τὰ τροφεῖα ἀποδιδοὺς τοῖς παιδεύσασιν αὐτὸν και τῷ τοῦ χριστιανισμοῦ φερεςθίω φωτὶ τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας αὐτῷ ὑποδείξασιν. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὁ τοῦ σκυθογενοῦς τούτου ἡγεμόνος χαρακτήρ και τὸ ἥθος, ως ἐν καθαρῇ εἰκόνι, καθορᾶται ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν ἔξι πρὸς ταῖς εἴκοσιν ἐπιστολαῖς Νικολάου τοῦ ἀγιωτάτου Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχου, ἢτοι τῇ γ' και ε', τῇ σ' μέχρι τῆς ια', και τῇ ιδ' μέχρι τῆς λα', εὐαγγελικὴν ὄμφην και φλογερὸν ἀμα φιλοπατρίαν ἀποπνεούσαις. Πάσας δὲ τὰς τοῦ πατριάρχου τούτου ἐπιστολὰς ἔξεδωκε πρῶτος ἐν Ρώμῃ τῷ 1844 ἐκ βατικανείου χειρογράφου ὁ κλεινὸς καρδινάλις "Αγγελος Μάιος ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ αὐτοῦ Σταχυολογίᾳ (1). ἔξι ἦς μετείληφεν αὐτὰς και ὁ Migne ἐν τῇ Πατρολογίᾳ αὐτοῦ (2).

'Αθήνησι Νοεμ.βρίου φθίνοντος ξωπγ'.

A'.

**Συμεὼν ἄρχων (1) Βουλγαρέας Λέοντε μαγίστρῳ
πρεσβεύοντε ἐκεῖσε τὴν α' πρεσβείαν.**

Τὴν ἡλιακὴν ἔκλειψιν (1) και τὸν ταύτης καιρόν, οὐ μόνον μέχρι

(1) Spicileg. Roman. Τόμ. I', σελ. 161—440.

(2) Τόμ. PIA', σελ. 28—392.

(*) Οὗτως ἔτρεψε τὴν ἐν τῷ χειρογράφῳ ἡμαρτημένην γραφήν: Συμεὼν ἄρχοντε.

(1) Τῆς ἔκλειψεως ταύτης μέμνηται και ὁ τῇ Θεοφάνους Χρονογραφίᾳ συνημμένος Λέων ὁ Γραμματικὸς [σελ. 477], λέγων ἐπὶ λέξεως: « . . . ὥστε νύκτα γενέσθαις ὥρας ἔξι και τοὺς ἀστέρας φαίνεσθαις » [Προβλ. και Κεδρην. σελ. 479. Basil.]. Συνέβη δὲ τῷ 6' ἔτει τῆς Λέοντος βασιλείας, ἢτοι τῷ 887 Ὀκτωβρίου 20, κατὰ τὸν Muralt [Essai de Chronograph. Byzant. σελ. 469].

μηνός τινος, ἐθδομάδος καὶ ἡμέρας, ωρας τε καὶ στιγμῆς αὐτῆς, ὁ σὰς ἡμῖν προπέρυσι βασιλεὺς μηνύσας ἐφάνη θαυμασιώτατος, ἀλλὰ δὲ καὶ ὅσον χρόνον ἡ σελήνης ἔκλειψις ἐπικρατήσει δεδήλωκεν. Καὶ ἄλλα δὲ τοῦτον λέγουσιν εἰδέναι πολλὰ οὐρανίου κινήσεως φορᾶ. Εἰ δὲ ἀληθὴ ταῦτα γε, καὶ περὶ τῆς αἰχμαλωσίας οἶδε· καὶ εἰδὼς εἶπεν σοι, ως ἡ ἀπολυθήσεται παρ' ἡμῶν, ἡ κατασχεθήσεται. Μήνυσον οὐ τῶν δύο τὸ ἔτερον· καὶ εἰ τὴν ἐνδιάθετον ἡμῶν γνώμην γνῶς, ἀλλον καὶ προγνώσεως καὶ πρεσβείας ἔξεις (οἶδε Κύριος), τὸ τὴν αἰχμαλωσίαν λαβεῖν. "Ερρώσο.

Β'.

Λέων μάγιστρος ἄρχοντα Βουλγαρέας.

Μηνύσας ἔφθης, (1) ἄρχόντων φιλανθρωπότατε, ἀ καὶ μεμήνυκας. Τοίνυν διὰ ζώσης φωνῆς οὐ μηνύομεν· ἐπισφαλεστάτη γὰρ ἡ δι' ἑρμηνέως ἔξι ἔτερας εἰς ἔτέραν μεθαρμοζομένη φωνή. Τὴν δὲ γραφίδα κινοῦντες προλέγομεν, ως τὴν Ῥωμαίων αἰχμαλωσίαν ἀποστελεῖς οὐδαμῶς κατέχων αὐτήν, μᾶλλον δὲ ἀποδώσεις, οὐ δώροις δὲ ἡ τιμήμασι· καὶ τοῦτο ποιήσεις ἀντιμιμούμενος τῷ σῷ θειοτάτῳ πατρί. Τίς γὰρ δυνήσεται· ἂν βιάσασθαι σε πρὸς τοῦτο, τὸν ἐνδιάθετον καὶ αὐθαίρετον ἔχοντα πόλεμον, καὶ τὴν ἀντικαθεζομένην γνώμην κακοῖς; "Εχεις τὴν πρόγνωσιν, καὶ τελέσεις τοιαῦτα. "Ερρώσο.

Γ'.

Συμεὼν ἄρχων Βουλγαρέας Λέοντε μαγίστρῳ.

"Εγνως, ω μάγιστρε Λέων, οὐδ' ὅλως τὰ (2) μέλλοντα καὶ ἀπόρρητα, γράψας ἡμῖν, ἀ καὶ γέγραφας. Οἶδε δὲ καὶ ὁ σὸς βασιλεὺς καὶ μετεωρολόγος οὐδαμῶς τὸ μέλλον λοιπόν. Εἰχον οὖν κατὰ νοῦν εἶχον (οἶδε Κύριος), τὸ τὴν αἰχμαλωσίαν ἔξαποστεῖλαι. Τοίνυν οὐκ ἀποστελῶ, ἐπεὶ μὴ τὸ μέλλον ἐπέγνως, μηδ' ἀποσταλῆναι ταύ-

(1) Ἐν τῷ χειρογράφῳ φέρεται ἡ ἡμαρτημένη γραφή: "Εφης."

(2) Ἐν τῷ χειρογρ.: Τόν·

την ψευδῶς ἐνόησας, μηδ' ἄθλον προγνώσεως λαβεῖν ἡδυνήθης.
Ἐρέωσο.

Δ'.

Λέων μάγιστρος Συμεὼν ἄρχοντα Βουλγαρέας.

Εἴπερ γραμματεῖς καλῶς ἀναγνώσκοντας εἶχες, ἀρχόντων φιλανθρωπότατε, εἴπερ τοῖς στιγμὴν προεήκουσαν ποιουμένοις εὐπόρεις, ἔγνως ἂν ἔγνως ἀναλεγόμενος τὴν ἡμετέραν ἐπιστολήν, ως τὸ μέλλον γνόντες, δι' αὐτῆς σοι τοῦτο κατεγνωρίσαμεν. "Εχει γὰρ ὅδε:
Tὴν αἰχμαλωσίαν ἀποστελεῖς οὐδαμῶς κατέχων αὐτὴν. Εἰ τοίνυν οἱ σοὶ μέχρι τοῦ Ἀποστελεῖται ἔστιξαν, τὸ δὲ Οὐδαμῶς συνῆψαν πρὸς τὸ *Κατέχων αὐτὴν* εἰ τὸ Ἀποδώσεις μὴ κακῶς ποιοῦντες, ἔχρι τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου διηγήθον στίξαντες, ἀλλὰ τὴν *Οὐ ἄρνησιν, τὸ Δώροις δὲ ή τιμήμασιν ἐπιφέροντες ἥσαν,* ναὶ δὴ καὶ εἰ τὸ Ἡτα, συνδετικοῦ νῦν δύναμιν ἔχον διαζευκτικόν, μηδ' ὁπωςοῦν παρειλήφασιν, ἔμαθες ἂν. ως ἂνευ δώρων καὶ τινῶν τιμημάτων ἐγράψαμεν τὴν αἰχμαλωσίαν ως οὐ δώσεις, ἀλλ' ἀποδώσεις. Καὶ ἵνα δηλώσω τὰ λείποντα, εἰ τὸ Ἀρτιμιμούμενος, καὶ τὸ Βιάσασθαι, καὶ τὸ Αὐθαίρετον, καὶ τὸ Ἐρδιάθετον, καὶ *Tὸν πόλεμον, καὶ Tὴν ἀντικαθεζομένην γνώμην κακοῖς, τὸ μὲν ἀντὶ τοῦ ἶσου, ἀλλὰ μὴ τοῦ ἐναντίου, τὰ δὲ λοιπὰ μὴ περὶ θυμοῦ καὶ πολέμου κακῶς ὑπενήσαν, ἀλλὰ περὶ γνώμης πολεμούστοις καὶ καταβαλούστοις τὸ σκληρόν τε καὶ ἀφιλάνθρωπον τῆς σῆς προτέρας προθέσεως, εἶχον ἐπαινεῖσθαι ἂν ἔγωγε ως γνοὺς τὸ μέλλον τε καὶ ἀπόρρητον, καὶ οὐκ ἐπαινεῖσθαι μόνον, ἀλλὰ δὴ προγνώσεως ἄθλον τὴν αἰχμαλωσίαν ἀπολαβεῖν. "Εχεις τὴν προλεκτικὴν παρ' ἡμῶν δύναμιν, ἃν ἡμεῖς ἐκ τοῦ ἡμετέρου βασιλέως προγνωστικῶς ἡπιστάμεθα. Ἀπόδος τῷ προφήτῃ πατρὶ τὸ Ζητούμενον· εἴπας γάρ ποτε περὶ αἰχμαλώτων, εἴ γε μὴ λέληθέ σε, ως ἀποστελεῖς αὐτούς, καθὼς οἱ σοὶ νῦν μοι λέγουσιν. "Ερέωσο.*

Ε'.

Συμεὼν ἄρχων Βουλγαρέας Λέοντε μαγίστρῳ.

"Ω μάγιστρε Λέων, οὐχ ὑπεσχόμην περὶ αἰχμαλώτων· οὐ σοὶ

ελάλησά τι· οὐκ ἐξαποστελῶ, καὶ μάλιστα ως μὴ τὸ μέλλον γνοὺς καθαρῶς.

Γ'.

Λέων μάγεστρος Συμεὼν ἀρχοντος Βουλγαρίας.

Ἄνελεξάμην κατὰ (1) χεῖρας τὴν σὴν ἐπιστολήν, ὡς ἀρχόντων μέγιστε, τὴν οὕτω περιέχουσαν: *Oὐχ* ὑπεσχόμην περὶ αἰχμαλώτων· οὐ σοι ἐλάλησά τι· οὐκ ἐξαποστελῶ. Ποιήσομαι οὖν εἰς συγκαταθέσεως γράφειν (2) τὴν τῆς σῆς ἀνανεύσεως ἀφορμήν, τοῦτο μὲν τὸ πρῶτον καθλον μέχρι τοῦ δευτέρου ἀρνητικοῦ μόρίου στίζων ἐπὶ τελείᾳ, οἷον: *Oὐχ* ὑπεσχόμην περὶ αἰχμαλώτων οὐ· ἀντὶ τὸ (3) οὐκ ὑπεσχόμην τὸ *Oὐ*, ἀλλὰ τὸ *Nai*, μίαν, κατὰ τὸν Σταγειρίτην (4), κατάφασιν τῶν δύο θελουσῶν ἀποφάσεων· τὸ δὲ *Soi* ἐλάλησα, συγκαταθετικῶς ἀνταναγνωστέον, ως εἰ ἔλεγες, οἶδας ὅτι κατεθέμην λαλῆσαι σοι· εἴτα τὸ μὲν *Tí* πευστικῶς ἀποδούς, τὸ δὲ *Oὐκ* ἐξαποστελῶ, ἐν εἰρωνείᾳ περιελθὼν ὅλην τὴν δύναμιν τῶν σῶν συλλαβῶν, εἰς τὴν σὴν συνήθη φιλάνθρωπον εὔποιίαν ποιήσαιμι. Ἀλλ' εἴποι τις, ὅτι ἀμφίβολον ἀνάγνωσιν ποιεῖ. Αὐτὸ δὲ τοῦτο κάγῳ εἴποιμι πρὸς τὸν τοῦτο λέγοντα. Ἀμφίβολον οὖν, ως πολλάκις ἀνταναγνιώσκομενον. Εἰ δ' ἀμφίβολον, νικάτω τὸ φιλάνθρωπον. Φιλάνθρωπον δὲ τὸ τὴν αἰχμαλωσίαν ἀπολυθῆναι. Ἀπολυθήτω δή. "Ἐχεις γὰρ τὸ δίκαιον μετὰ τοῦ φιλανθρώπου ὑπὸ πάντων σαφῶς μαρτυρούμενον. Εἰ δὲ τὸ ὅλον ἐν ὑποκριτικαῖς ὑποστιγμαῖς διελθεῖν βουλεύσοιτό τις τῆς σῆς ἐπιστολῆς τὸν νοῦν, οὐκ ἀκομψόν εὑρε καὶ οὕτως τὴν πρὸς κατάνευσιν ἐπιχείρησιν.

Ζ'.

Λέων μάγεστρος Συμεὼν ἀρχοντος Βουλγαρίας.

Δεξάμενος τὰς ὑπ' ἐμοῦ διττὰς ἀνταναγνώσεις, τὰς ἀποτρεπούσας

(1) Γρ. ἶσ. Μετά.

(2) Γρ. ἶσ. Γραφήν.

(3) Γρ. ἶσ. Τοῦ.

(4) Ἐν ταῖς κατηγορίαις ἴσως.

τὴν ἄπαξ σου καὶ μετ' ἀμφιβολίας ἀνάγνωσιν, δέχου καὶ τρίτην τῶν ἄλλων ἀνομοίαν. Τὸ γὰρ *Oὐχ* ὑπεσχόμην, μετὰ σαρκασμοῦ διελθών, τὸ δὲ *Περὶ αἰχμαλώτων* μέχρι τοῦ *Σοὶ ἐλάλησα*, μετὰ βαρύτητος ἀναγνούς, τὸ λειπόμενον *Tί* οὐκ ἔξαποστελῶ; νοήσω πάντως ἐρωτηματικῶς, ως ἄπερ ἐλαθεῖς ἀποστελεῖς ἄπαντα, καὶ οὕτως σοι τὴν ἀφιλάνθρωπον τοῖς ἀμαθέσιν ἐπιστολήν, φιλανθρωποτάτην νοήσαιμεν, ὅμοίαν ἀλλ' οὐκ ἀνομοίαν οὖσαν τῆς σῆς καὶ γνώμης καὶ φύσεως. "Ερρώσο.

Η'.

Τοῦ αὐτοῦ. Συμεὼν ἀρχοντες Βουλγαρέας.

Οἶδεν, ὃ ἀρχόντων θαυμασιώτατε, οἶδε Θεὸς πρὸς τάναντία τὴν γλῶτταν παραφέρειν, ὅτι τῆς ἀληθείας προκρίνειν τὸ ψεῦδος βουλοίμεθα, καὶ τῆς φιλανθρωπίας τὸ ἀφιλάνθρωπον· καὶ τοῦτο βίβλοι φέρουσι, καὶ βίος γνωρίζει πολλάκις πράγματα. Νῦν δὲ οὐ γλῶσσαν μόνον, οὐδὲ τὴν πρὸ ταύτης διάνοιαν, ἀλλὰ καὶ χεῖρα γράφουσαν τὰ μὴ δίκαια εἰς ἔτεραν γραφὴν Θεὸς μετετάξατο. "Εστι γὰρ καὶ γράφειν ἀναμφιβόλως, καὶ τις βιάζοιτο τὰ γεγραμμένα μεταβάλλειν πρὸς ἔτερον νοῦν· τὸ δὲ δύναμιν ἔχον, ἀντὶ μιᾶς, τρισσῶς ἀναγνωσθῆναι τῆς πρώτης σου κατανεύσεως, ἔστιν ἐκ προνοίας ἐλεγχος, ἦ πᾶσιν ἐφορᾶ, κατὰ τὸν Ποιητήν, (1) εὔνομίαν καὶ ὕβριν. "Εχεις ἐλέγχοντά σε Θεόν, καὶ αὐτὴν τὴν χεῖρα τὴν ὑπ' αὐτοῦ παρακινηθεῖσαν ἀντ' ἄλλων ἄλλα δι' ἀμφιβολίας κατὰ σοῦ, μᾶλλον δ' ὑπὲρ σοῦ πως γράψασθαι. "Ερρώσο.

Θ'.

Τοῦ αὐτοῦ. Συμεὼν ἀρχοντες Βουλγαρέας.

"Εγνων τῆς ἐπιστολῆς, ὃ ἀρχόντων μέγιστε, τὸ ἀπόρροητον, εἰ καὶ κατὰ σὲ τὴν ἀνάγνωσιν ποιησαίμεθα. Φιλεῖς ως ἀληθὴς καὶ ζῶν

(1) Ὁδοσ. Ρ, σ. 485 — 87:

Καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσιν,
Παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας,
Ἄνθρωπων ὕβριν τε καὶ εὔνομίαν ἐφορῶντες.

ἀρεεῆ τὸ πάντως ὑπὸ πάντων πιστεύεσθαι, καὶ δοκιμάζεις πρὸς ὃν καὶ γράφεις. Καὶ εἰ μὲν πιστεύσει τις τὰ μὴ φιλανθρώπως γραφόμενα, ὅτι μὴ νοῦν ἔχει, καὶ ὅτι μὴ χρηστόν σε ὑπέλαθε, δικαίως ἀπελθανόμενος ως ὕβρει πλυνόμενος, οὐδὲ ὑπακούεις. Εἰ δὲ ἀπιστήσει τὰ ὕπτως γραφόμενα, ὅτι νοῦν ἔχων ἐστὶ, καὶ ὅτι χρηστόν σε εἴνα πεπιστευκεν, ως τιμώμενος, φιλίᾳ θελγόμενος ὑπακούειν ἐπίστασαι. Ἡ πιστήσαμεν οὖν κακόν σε εἴναι, καὶ διὰ τοῦτο φιληθησόμεθα· φιλουμενοι δὲ τὰ ἡμῖν φίλα εὔροιμεν· φίλον δὲ ἡμῖν τὸ τὴν αἰχμαλωσίαν ἀπολυθῆναι. "Εὕρωσο.

I'.

Τοῦ αὐτοῦ. Συμεὼν ἀρχοντες Βουλγαρέας.

Διπλοῦς ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἀρχόντων μέγιστε, ἐκ σώματος φημὶ καὶ ψυχῆς. Διπλοῦς δὲ καὶ ὁ λόγος, ὁ μὲν προφορικὸς καὶ ἐγγράμματος, ὁ δὲ νοερός τε καὶ ἐνδιαθετος. "Ἐνθα δὴ ἔνθα ὁ προφορικὸς καὶ ἐγγράμματος ἀκολουθεῖ τῷ ἐνδιαθέτῳ καὶ ψυχικῷ, ἀληθεύειν πιστεύσομεν, καὶ πιστεύσητε (1) στέρξοιμεν· ὅπου δὲ μὴ ἀκολουθεῖ, ἀπιστήσομεν καὶ ἀποπεμψόμεθα. Τοίνυν μὴ ἀκολουθοῦντι τῷ ἐνδιαθέτῳ καὶ νοερῷ τὸν προφορικὸν καὶ ἐγγράμματον ἐπιγνόντες, μὴ στέρξαντες ἀναγεύομεν. 'Αλλ' εἴποι τις, πῶς γινώσκεις τὸν ἐνδιαθετόν; 'Ἐκ τῶν χρηστῶν πράξεων, εἴποιμι ἄν. "Οπου δὲ χρησταὶ πράξεις ἀνδρός, χρηστὰ νοεῖται καὶ τὰ γραφόμενα. Εἰ δὲ χρηστὸς μὲν κατὰ ψυχὴν ὁ πέμψας, καὶ τοῦτο μετὰ τῶν πραγμάτων πάντες ὁμολογοῦσι, μὴ χρηστὰ δὲ τὰ ποτὲ καὶ ἀπαξ γραφόμενα, δοκιμασίαν ἀλλ' οὐκ ἀλήθειαν, καὶ παιδιὰν ἀλλ' οὐ σπουδὴν ἦ σφάλμα τοῦ τὸ γράμμα γράψαντος, ἀλλ' οὐχὶ τοῦ τὸ γράφειν προστάξαντος εἴποιμεν· οὐδεὶς γὰρ τῶν καλῶν αὐτὸς ἔαυτῷ οἶδε μάχεσθαι, οὐδὲ τὸν προφορικὸν τοῦ ἐνδιαθέτου φέρειν πολέμιον, οὐδὲ τῆς ὁσημέραι πράξεως τὴν τινὰ πρᾶξιν καὶ ἴδιαζουσι (2)· τοῦτο γὰρ τῶν στασιαζόντων ἐκ κακίας πρὸς σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ ἄλλους." Εὕρωσο, ἔρρωσό μοι ὁ μὴ διπλοῦς (3) τῷ λόγῳ καὶ διπλοῦς τῷ κράματι.

(1) Γρ. ἶσ. Πιστεύσαντες.

(2) Διέστραπται τὸ χωρίον προδῆλως.

(3) Τὸ χειρόγρ. Διπλοῦν.

IA'.

Τοῦ αὐτοῦ. Συμεὼν ἀρχοντις Βουλγαρέας.

Τὸ λευκὸν καὶ καθαρόν, ὡς ἀρχόντων μέγιστε, ὅπερ εἰς βάθος μονικῶς ἔχεις, γνώμη δὲ κυροῖς καὶ αὐξάνεις ὅσαι τῇμέραι, ὑπὸ γραμμάτων τῶν (1) ἐκ μέλανος νικηθῆναι οὐ δύναται· τὸ μὲν γὰρ σύμφωνόν τε καὶ δυςαπόβλητον· τὸ δὲ τέχνῃ σὺν ἐπιτηδειότητι ἐγγιγνομένον, καὶ διὰ τοῦτο ἔξιτηλον καὶ ὕδατι ἐκπλυνόμενον. Εὖ οἴδαμενεῖ τὸ φυσικόν, ἀπαλειφθήσεται (2) δὲ τὸ θέσει καὶ τεχνικὸν τῆς τακτῆς γραφῆς· οὐδὲ γὰρ ὕαλος νικῆσαι δύναται τιμίου λίθου διαγειαν, οὐδὲ βαφὴ ἄνθις, οὐδὲ εἰκὼν ζῷον, οὐδὲ οἶκος οὐρανόν. Οὕτω οὐδὲ γράμμα τὸ ἐκ μέλανος νικήσει, ὅπερ φθάσας κατὰ ψυχὴν ὁ λαγός ἐδήλωσεν, ἐπεὶ μὴ δύναται τὰ θέσει καὶ τέχνῃ ἔξιν καὶ φύσιν νικῆσαι. "Ερρώσο.

IB'.

Τοῦ αὐτοῦ. Συμεὼν ἀρχοντις Βουλγαρέας.

Θαρρεῖς πρὸς ἀλήθειαν, ἀρχόντων ὁ ἀληθέστατος, θαρρεῖς πρὸς τὴν ἐπαινετά· θέλεις δὲ καὶ τὸ σὸν οὐχὶ ἐν ἵσφι τοῦ τῶν ἄλλων πιστεύεσθαι· ναί, καὶ τὴν δοκοῦσαν κατὰ παιδιὰν ἀρνησιν, ὁμοίαν εἶναι ταῦτα καὶ νομίζεσθαι τῆς ἑτέρων ἀληθοῦς κατανεύσεως. Δείκνυται οὖν ἐπιστολὴ ἀληθεύουσα πράγματι, καὶ δοκῇ τὸ ψεύδεσθαι γράμματι τοῦτον· ἦπερ τὴν τῶν ἄλλων ὑποπτευομένην ἀλήθειαν ἡ σὴ σοφῶς ὑποπαιζούσα καὶ κωμικευομένη ψευδομυθία. Καὶ τοῦτο θαυμαστόν, καὶ τοῦτο γέμον φιλανθρωπίας, ἵνα, εἰ δοκῶν ψεύδεσθαι ἀληθεύεις, ἐπαληθεύοντός σου τίς ἔσται ὁ πιστεῦσας δυνάμενος ως ψεύσῃ πώποτε· Ω ψεύδους ἐγγραμμάτου, ἀληθείας ἐμπράκτου γέμοντος! Οὕτω δοκῶν ψεύδεσθαι ἀληθεύεις, καὶ ἀληθεύων οὐκ εἰς ψεῦδος αὗθις ἀποκλίνεις. "Ερρώσο.

(1) Τὸ χειρόγρ. Τόν.

(2) Τύ χειρόγρ. Ἀπολειφθήσεται.

ΙΓ'.

**Λέων μάγιστρος ἀνθύπατος πατρέκεος Συμεὼν
ἄρχοντες Βουλγαρέας.**

Μεμήνυκας τῷ σῷ πατρὶ τε καὶ βασιλεῖ (1), ως ἀποστελεῖς ἦν ἔχεις
ἀγριμαλωσίαν, καθὼς ἄρτι μανθάνειν ἔχω. "Ἐγραψας δὲ καὶ ἡμῖν, ως οὐκ
ἀποστελεῖς, ἵνα καὶ κατὰ σὲ ταύτην ἀναγνόντες νοήσωμεν. Τήρησον οὖν
τὴν πρὸς τὸν σὸν πατέρα φιλανθρωποτάτην ὑπόσχεσιν, ἀλλὰ μὴ τὴν
πρὸς τὸν ἐκείνου δοῦλον, ως ἐγῷ μαζί, παιζούσαν ἄρνησιν, όμοιο μὲν
ἐπάξια τελῶν τῆς σῆς ἀρετῆς, όμοιο δὲ τὸ καλὸν καὶ πρῶτον ὑπὸ τοῦ
ἔσχάτου καὶ κακοῦ μὴ νικᾶσθαι βούλόμενος. Οὕτω γάρ σεαυτὸν καὶ
τὸν πατέρα δεῖξεις πάντας ἀνύβριστον, καὶ μισθὸν ἀγήρω κληρονο-
μήσεις· ἡμᾶς δὲ οὐ μόνον ἀλύποις ως μὴ παραγκωνισθέντας δεῖξεις,
ἀλλὰ καὶ καλῶς πρεσβευσαμένους τιμὴν προξενήσεις. "Εόρωσο.

ΙΔ'.

**Λέων μάγιστρος ἀνθύπατος καὶ πατρέκεος Συμεὼν
ἄρχοντες Βουλγαρέας.**

Ἐδεξάμην σου τὴν ἐπιστολὴν, κατὰ τὴν ἀρχὴν τὸν σταυρικὸν τύ-
πον οὐ περιέχουσαν συνήθως, καὶ θαυμάζω τῆς σῆς ἀληθείας τὸ μέγα
καὶ περιβόητον, πῶς τῷ ἀμφιβόλῳ τῆς μικρᾶς ἐκείνης γραφῆς, καὶ
τῷ μὴ προχαραχθέντι κατὰ τὴν ἀρχὴν τύπῳ, τὸ μὴ ἀληθὲς αὐτῆς
ἡρέμα πως ὑπεδήλωσας. Πιστεύσομεν οὖν τοῖς προγεγραμμένοις, ὅτι
μὴ μόνον φιλανθρωπότατα καὶ ἀναμφίβολα καὶ πρὸς πατέρα καὶ βα-
σιλέα, ἀλλ' ὅτι καν τὸ κατ' ἀρχὴν, ως ἔθος, ἐσταυρωμένα· ἀπιστή-
σομεν δὲ ταύτην σου τὴν ἐπιστολὴν, μᾶλλον δὲ τὴν κατὰ παιδιὰν
μικρὰν ἀναβολὴν, ὅτι τάναντία πάντα τῆς προτέρας κεκτημένη
φαίνεται.

(1) Τιμητικῶς πατέρα λέγει τὸν βασιλέα, ὅπως καν ταῖς προηγουμέναις β' καὶ δ', ἃ τε
δὴ βασιλέως ὅντος τοῦ ἐν τῷ βαπτίσματι τὸν Συμεὼν ἀναδεξαμένου.

ΙΕ'.

**Λέων μάγιστρος ἀνθύπατος καὶ πατρέκεος Λέοντα
αὐτοκράτορε. Ἀπὸ ἔξιρέας.**

Λεπρωθεὶς οὐκ ἀπὸ γνώμης ἢ φύσεως, ἀλλ' ἐκ ψευδοῦς κωμῳδικῆς ἀδίκου γραφῆς, ως χρηστῷ τῷ Χριστοῦ μαθητῇ καὶ κεχρισμένῳ παρὰ Χριστοῦ, μὴ ἐνδυάζων καταφεύγω, καὶ, οἶδα, καθαρισθήσομαι, καὶ ὅτι τοῦτο πιστεύω, σωθήσομαι, καὶ εἰς οἶκον τῆς σῆς βασιλείας, ως εἰς Θεοῦ ναὸν, εἰς ελεύσομαι, καὶ τῶν οὗτως τὸ ἀγεύθυνον γῆρας ἡμῶν ως ὑπεύθυνον εἰς αγγειλάντων, ἔξω μὲν βασιλείων, ἐνδον δὲ δημίων καὶ ποιῶν ἐπόψομαι.

ΙΓ'.

**Λέων μάγιστρος ἀνθύπατος καὶ πατρέκεος Λέοντα
αὐτοκράτορε Ῥωμαίων.**

Λύει μοι τὸ δέος μετὰ τοῦ σοῦ δικαίου καὶ τὸ παρόρησίας ἀνέχεσθαι, δέσποτα, καὶ ἀνέχεσθαι κατὰ Μαρκιανόν τε καὶ Μάρκον, ως ἔχω κρίνειν ὄρθως, τῇ πείρᾳ τοῦτο μαθών. Τί μοι βούλεται ταῦτα, ὃ ιερὰ βίου παντὸς κεφαλή; Ἐπίστευον, ἵν' ἐντεῦθεν ἀρξωμαι, γέρας ἀκτενυτος εἶναι, κατὰ τὸν λόγον (1), τὴν σιωπὴν. Ἐπίστευον, φεῦ ὁ μάταιος! ὑπὸ ἀρχαιότητος τρόπου, φθόνου καθαρεύων παντός. "Οθεν σιωπήσας τὸ ἀληθεῦσαι, ὑπὸ τῶν τὰ ψευδῆ πλαττόντων νεικημαι, καὶ προλαβεῖν ἐκ μεγαλοψυχίας ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀνοίας, μὴ βουληθεὶς κατ' ἔχθρῶν, παρὰ προλαβόντων ἔχθρῶν μικροῦ δεῖν τὴν ἡτταν ἀπηνεγκάμην, ἔχθρῶν τριταθλίων τὴν κακουργίαν ἐμοί (2), καὶ δυσμηχάνων ἀνωθεν εἰς δόλου γραφάς· ἔχθρῶν τῶν τὸ βαρὺ καὶ ἀμειδὲς μὴ χαλώντων πώποτε κατ' ἐμοῦ, μηδὲ τὸ ταυροδότηρον ὑποβλέ-

(1) Ἐστι καὶ τὸ σιγῆς ἀκενδυνον γέρας. Τουτὶ τὸ ἔπος Στοβαῖος μὲν εἰς Ἀθηνῶδωρον ἀναγράφει [Ἄνθολ. λγ', 5], ἄλλοι δὲ εἰς Σιμωνίδην ἀναφέρουσι τὸν Κεῖον [B. Leutsch σημ. εἰς τοὺς "Ελληνας Παροιμιογράφους, τόμ. Β', σελ. 422].

(2) Παραλειφθαί τι δοκεῖ ἀβλεψίᾳ τοῦ ἀντιγραφέως.

ειν (1), μηδὲ Σισυφείους δόλους (2) κινεῖν, μηδὲ ψιθυρίζειν ψευδῶς, μηδὲ λαλεῖν καὶ περιλαλεῖν εἰς ὅτα πολλῶν, ἵνα τέχνη τὴν φήμην τρέχειν ποιήσωσι πανταχοῦ. Οὕτως, ἵν' αὐθις εἶπω, λέγειν ὄκνῶν, μὴ ἔχειν πράγματα μηδὲ θορυβεῖν σου τὸ κράτος, εἰς πραγμάτων ληθίος καὶ θορύβους ἐνέπεσον, ἀλλ' οὐ τῶν προλαθόντων εἰς τέλος αὐτῶν δίκαια, οὐδὲ ἡ κατάκρισις τοῦ πιθανῶς καταιτιαθέντος· ὃν αἰτιῶν καὶ κενῶν λοιδορίῶν, εἰ μὴ δεικνύων ἢ ἀπομνύων τὸ πλῆθος ἀποδυσαίμην, ἐκῶν καταλευσθῆναι βουλούμην ἀν· οὐδὲ γὰρ ἐμαυτῷ κακόν τι σύνοιδα· μαρτυρεῖ μοι τὸ συνειδὸς, καὶ μετὰ τούτου θεομήτωρ ἢ πολιοῦχος. Οὕτως Σαθρὸν πανταχοῦ, κατὰ τὴν παροιμίαν (3), τὸ ἥπιον· οὕτως τὸ κακοῦργον δραστήριον, ἐξ ὃν κατεκρίθην τὴν ὑπερορίαν ὁ γέρων φεῦ! ὁ γέρων ἐγώ· τὸν ἔφιππον δρόμον ὁ ἀσθενής· ὁ ἀσθενής, οἴμοι! τὴν πέτραν τὴν ὑψηλὴν, καὶ φερώνυμον, καὶ ἔηράν· ὁ ἔηρανθεὶς ὁδῷ, καὶ πόνῳ, καὶ χρόνῳ, καὶ λογισμῷ πρεσβειῶν· ναὶ, τὴν φερώνυμον, καὶ ἀποπτον, καὶ ἀτοπον, καὶ, κατ' Εὔριπίδην εἰ-

(1) Τοῦτο περὶ Σωκράτους φησὶ Πλάτων, ὅτι ταυρηδὸν ὑπέβλεψεν ὥςπερ εἰώθει, πρὸς τὸν ὄρεξαντα αὐτῷ τὴν κύλικα στρατιώτην τῶν "Ἐνδεκα [Φαίδ. τόμ. Α', σελ. 154. Τευθν.]". Καὶ Αἰσχύλον δ' Ἀριστοφάνης ταυρηδὸν βλέποντα παρίστησιν, ἔνθα ὁ Σχολιαστής: «Τοιοῦτος γὰρ εῷ σχῆματι ὄργιζόμενος Αἰσχύλος» [Βάτρ. σ. 804].

(2) Σισυφου μηχαναὶ ἀπαντᾷ παρ' Ἀριστοφάνει [Ἀχαρν. σ. 391], ἔνθα ταῦτα ὡησὶν ὁ Σχολιαστής: «Δριμύν τινα καὶ πανοῦργον παραδεδώκασιν οἱ ποιηταὶ τὸν Σίσυφον, διὰ μιᾶς λέξεως παρ' Όμηρου δεδιδαγμένοι [Ιλ. Ζ, σ. 153]:

"Ἐνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃς κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν".

Καὶ τῶν μὲν δόλων καὶ μηχανῶν αὐτοῦ τὰ καθ' ἔκαστον πλατύτερον διέξεισιν ἡ μυθολογία· τὴν δὲ παρὰ τῶν θεῶν καταγνωσθεῖσαν αὐτοῦ ἐν τῷ Ταρτάρῳ ποιηὴν περιέγραψεν ἡ θεσπεσία τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ γραφής ἐν τοῖς ἀμιμήτοις ἐκείνοις στίχοις [Οδυσ. Δ, σ. 593—600]:

Καὶ μὴν Σίσυφον εἰςεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
Λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρησιν.
"Ητοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος χερσίν τε ποσίν τε
Λᾶαν ἀνω δύθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
"Ακρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταιές·
Αὗτις ἔπειτα πέδονδε κυλινδετο λᾶας ἀγαιόης.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀψ ωσασκε τιταινόμενος, κατὰ δ' ἴδρως
"Ερρέεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατός ὄρώρει.

'Εντεῦθεν καὶ Δερκυλλίδας ὁ Λακεδαιμονίων στρατηγὸς Σισυφος ἐπεκληθῆ, διὰ τὸ τοῦ πρόπου μηχανικὸν καὶ πανοῦργον [Ξενοφ. Ἐλλην. Γ', α', 8].

(3) "Αγνωστος, ἔμοιγε οὖν ἡ παροιμία.

πεῖν (1), ὑψηλόκρημα· τὴν ὄλεθρους ἔχουσαν καὶ εἰς ἄδον φέρουσαν· τὴν ἄψαλτα καὶ ἀνέορτα πάντα μοι δείξασαν· τὴν πικρὰν καὶ αὐτοῖς πτηνοῖς φοβερήν· ἦν περιερρώγασι φάραγγες· ἦν περιστοιχοῦσι τένοντες, καὶ οὗτοι τραχεῖς, καὶ οὗτοι βαραθρώδεις· ἐν ᾧ καὶ θηρίων τὰ ἀλτικὰ πάντως ἀθήρευτα τῷ δυσκόλῳ ταύτης εἰσίν. "Εστι καὶ ταῦτα· τρέμω ἐκ ταύτης καὶ παλλόμενος λήγω· ἐφ' ἣς λιθοφόρος ὁδός ἐστι στενή τε καὶ δυσέμβατος, ἀμφίκρημνός τε καὶ ἀμφιτάλαντος· ἦ καὶ πρὸ τοῦ πεσεῖν ὅψει μόνῃ λύει τὸν βλέποντα· πέτραν ἔκεινται, ἦν προύξενησάν μοι ἔχθροι, ἴδιους ἀγροὺς πρὸς τοὺς πρόποδης ταύτης ἔχοντες, ἵν' ἔχω κάν τούτῳ ἐπιπληκτίζεσθαι· πέτραν τὴν τὸ ωχρὸν ἐπιβαλοῦσαν ἐπὶ τῷ εἴδει μου, τὴν τὸ καλῶς βλέπειν καὶ ἀκούειν ἐμὲ στερήσασαν. 'Εξώλεις ἀπόλοιντο οἱ κατάρατοι καὶ ψευδεῖς κατήγοροι, οὓς ἴδοιμι ἀνακηρυττομένους, ὡς πάντων Κύριε, τὴν ἐπὶ θανάτῳ ὑπὸ δημίων· οἱ κατάρατοι καὶ ἀεὶ, κατὰ τὴν παροιμίαν, κρητίζοντες (2)· οἱ Τελχίνων βασκάνων (3) βαρύτεροι, οἱ σκαιὰ καὶ πᾶσι φρονοῦντες ἔχθροι· οἱ μὴ δεξιοὶ τοῖς τρόποις ποτέ· οἱ δεινοὶ τοῖς σκέμμασι καὶ καταφλυαροῦντες ἀνύπαρκτα· οἱ ἔξεστηκότες, καὶ μεμηνότες, καὶ δεόμενοι ἐλλειβόρου, οὐ τοῦ κοινοῦ, τοῦ δὲ ἀπὸ Φωκί-

(1) Ἡ φράσις ἀπαντᾷ παρ' Αἰσχύλῳ [Προμ. Δεσμ. σ. 5]:

..... Τόν δε πρὸς πέτραις
Ὑψηλοκρήμνοις τὸν λεωργὸν ὀχυράσαι.

'Ἐκ τούτων δὲ τῶν λόγων τοῦ Λέοντος εἰκάσειεν ἂν τις, ὅτι τῆς ὑπερορίας αὐτοῦ τόπος ἦν ἡ ὑψηλὴ πόλις καιμένη κατὰ τὸ Χαρσιανὸν λεγόμενον θέμα, πρὸς τὰ τῆς Καππαδοκίας μεσόγεια [Κωνστ. Πορφυρογ. Περὶ θεμ. σελ. 6. — Κεδρην. σελ. 1051]. 'Επειδὴ δὲ ἡ πόλις αὕτη ἔλλω ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν, καὶ πάντες οἱ κάτοικοι ἥχμαλωτίσθησαν [Λέων Γραμ. σελ. 475. — Κεδρην. ἔνθ. ἀνωτ.], τὸ δὲ συμβάν τοῦτο τίθησιν ὁ Muralt τῷ 887 ἔτει [Essai de Chronograph. Byzant. σελ. 468], εἰκὼς τὴν Λέοντος ὑπερορίαν μικρῷ πρότερον γενέσθαι·

(2) «Κρητίζειν: ἐπὶ τοῦ ψεύδεσθαι· καὶ ἀπατᾶν ἔταττον τὴν λέξιν, καὶ φασὶν ἀπὸ τοῦ Ἰδομενέως τοῦ Κρητὸς τὴν παροιμίαν διαδοθῆναι. Λέγεται γάρ διαφορᾶς ποτὲ γενομένης τοῖς ἐν Τροίᾳ Ἐλλησι περὶ τοῦ μείζονος, καὶ πάντων προθυμουμένων τὸν συναγθέντα χαλκὸν ἐκ τῶν λαφύρων πρὸς ἑαυτοὺς ἀποφέρεσθαι, γενόμενον κριτὴν τὸν Ἰδομενέα, καὶ λαβόντα παρ' αὐτῶν τὰς ἐνδεχομένας πίστεις ἐφ' ᾧ κατακολουθήσαι τοῖς κριθησομένοις, ἀντὶ πάντων τῶν ἀριστέων ἑαυτὸν προτάξαι. Διὸ λέγεσθαι τὸ Κρητίζειν» [Ζηνοδ. Παροιμ. Δ', 62].

(3) Οἱ Τελχίνες, κατὰ Νικόλαον τὸν Δαμασκηνὸν, Κρῆτες ἦσαν τὸ ἀνέκαθεν, βάσκαντε σφόδρα καὶ φθονεροί [Παρὰ Στοβ. ΛΘ', 56.—Πρεβλ. καὶ Σουτό. ἐν λέξει, καὶ Εὔσταθ. εἰς Ἰλ. I, σ. 525, σελ. 771. Rom.].

δος⁽¹⁾). Ἀπόλοιντο, ναὶ Κύρε, καὶ φθαροῖεν μετὰ τῶν πολυαγκίστρων δελεάτων καὶ ἀκατανοήτων σκανδάλων αὐτῶν· οἱ ἐκείνην μοι τὴν πέτραν προύξενησαν, ως λίθου τὴν γνώμην ὅντες τραχύτεροι. Οὐδὲ γὰρ ἐγὼ τὴν ἀρετὴν κατὰ Στέφανον⁽²⁾, ἵν' εἶπω τάναντία. Μέσῳ βούλει τὰ λείποντα; ἀλλ' ὅρα μὴ πάθης τὴν ψυχήν· τοὺς ἀνδειολογουμένους καθ' ὑπαλλαγὰς περὶ τὴν πέτραν φρουροὺς, ων οἱ μὲν ὄγκοις θηριοτροφοῦντες ὄργὴν, οἱ δὲ κεκαρωμένοι θυμῷ. Καὶ οἱ μὲν, ως περ σκορπίους ἀκρατισάμενοι⁽³⁾, οἱ δὲ, ράδιοι πρὸς ἀναισχυντίαν τῷ ὄφθαλμῷ. Καὶ οἱ μὲν, βορείων βαρθόρων πάντως σκυθικώτεροι, αἱ δὲ, μηδὲ καταπλάττεσθαι δυνάμενοι τὴν χρηστότητα, ἀλλὰ γε λῶντες τὴν ἐμὴν ὄργὴν, ἀλλὰ παιδιὰν τὴν λύπην ποιούμενοι. Ἐώ τὸ συγνός ὑπὸ τούτων περισοθεῖσθαι με, καὶ εἴναι πενήτων πάντων κακώτερον, καὶ πᾶσι κατὰ πάντα τοῖς βουλομένοις, πλὴν ῥαπισμάτων καὶ κονδύλων, ἐκκείμενον. Ἐώ τὴν ἀλουτίαν, τὴν χαρουπιάν, τὸ διψῆν καὶ αὐτὸν τὸν ὄξείνην οἶνον καὶ ἐντροπίαν, τὸ πεινῆν καὶ αὐτὰς τὰς ἐκ κριθῶν μάζας, καὶ τέλος τὴν ἀπορίαν καὶ τὸν στενὸν κομιδῇ βίον ἐκείνον τὸν ὄντως ἀβίωτον, ἐνῷ ἦν ἀπορα τὰ ἐμὰ, ἐφ'ῷ οἰχητέον ἦν εἰς ἀδου καλὸν, ἦτορ ἀδηλον ὄσημέραι θάνατον παρεκδέχεσθαι. Ὡ τύχη, ἦ με κεκλήρωσαι, μᾶλλον δὲ ἀμαρτία! Πῶς εἶπω τὴν τῶν οἰκείων στέρησιν, τὴν τῶν φίλων, τὴν τῶν θεραπόντων, ὑπέρφευ! αὐτῆς τῆς ἐπιληπτιζούσης συζύγου, ἦν οὐκ ἀπερρίμμενην καὶ τῶν ἀσήμων ἡγαγόμην!⁽⁴⁾ (4), ἦς ἐν ἔτεσιν ἔξ ὅλοις ἦδη νοσηλεύων τὸ πάθος πάσχω οἷα ἐπὶ τῷ Ὁρέστῃ ἡ ἀδελφὴ, ἦπι τῇ Κασσάνδρᾳ ἡ μήτηρ Ἐκάβη καὶ ὁ πατὴρ Πρίαμος! Τὶ δεῖ τὸ τῶν ἀκουσμάτων λέγειν βαρύτερον, τὴν ἀρπαγὴν τῶν ἐμῶν σκευμάτων φημί;⁽⁵⁾ (5) Ὡ σοφία, καὶ

(1) Δηλονότι τοῦ ἐξ Ἀντικύρας πόλεως Φωκικῆς ἄριστος γὰρ τῶν ἀλλων ὁ ἐντεῦθεν ἐλένδορος, κατὰ Διοσκορίδην [Περὶ ὄλ. ἱατρ. Δ', ρμθ'.—Πρβλ. καὶ Στράβ. Θ', γ'. §. 3. Κορ. καὶ Θεοφρ. Φυτ. ἴστορ. Θ', 9].

(2) Διθοδολούμενος γὰρ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ὁ Στέφανος ἐφώνει ὑπὲρ τῶν λιθαστῶν λέτοις: «Κύρε, μὴ στῆσῃς αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν ταύτην» [Πράξ. Ζ', 60].

(3) Παροιμιῶδῶς εἴρηται τοῦτο, καὶ ἔστι παραπλήσιον τῷ: Σκορπίους βέβρωκεν· πετῶν ὄργιλων [Ἴδ. Μακαρ. Ροδωνιάν Ζ', 72, ἐν τοῖς τοῦ Leutsch "Ἐλλησι Παροιμιογράφοις, τόμ. Β', σελ. 208].

(4) Ἐκ τοῦ Ἀλκίφρονος Α', 6: «ἡγάγου με οὐκ ἀπερρίμμενην οὐδὲ μέαν τῶν ιστήμων ..» Ἐκ τοῦ αὐτοῦ δὲ συγγραφέως καὶ ἰδίως ἐκ τῶν ἐπιστολῶν Α', 8. 20 ἐλήθησαν καὶ τινες τῶν ἀνωτέρω εἰς τὸ στενὸν τοῦ ἐν ὑπερορίᾳ βίου ἀναφερομένων φράσεων.

(5) Ὅπαινίτεται λίσας τὰ πονηθέντα αὐτῷ οἰαδῆτινα συγγράμματα.

λόγοι, καὶ νόμοι πολιτικοί! Καλὸν γὰρ καλὸν, τραγικώτερον καταδάχρυσάμενον ἀποκλαύσασθαι τὰ ἔμα. Εἴπω τι κελεύεις τῶν σῶν καὶ παρὰ πᾶσιν ἐπαινουμένων; Αὐτοκράτορ αὔγουστε, ἐν τοῖς μεγάλοις βασιλεῦσι τέταξαι, ἐν τοῖς σοφοῖς, ἐν τοῖς θαυμαζομένοις, ἐν τοῖς ἀτυχήματα φέρειν δυναμένοις τῶν ὑπὸ χεῖρα. Πόθεν οὖν, πόθεν, ὡς δικαιότατος, ἐφάνης μόνῳ ἐμοὶ τοῦ δικαίου δικαιότερος, καὶ τοῦ κανόνος ἴθύτερός τε καὶ ἀκριβέστερος, μηδὲν καταλιπὼν εἰς ἐξέτασιν τοῖς ἐκεῖθεν δικαιωτηρίοις Θεοῦ; ἀπὸ γλωσσῶν; ἀλλ' οἶδας, ως πολύστροφος γλῶσσα μερόπων ἀνθρώπων, κατὰ τὸν Ποιητήν (1). ἀλλ' ἐκ φθονούντων; καὶ κατενόησας ως: Φθόρος εἴργει τὰς εὐτυχίας, κατὰ τὸν τραγῳδόν (2). ἀλλ' ἐκ μισούντων; καὶ ψάλλεις καταπανυγίζων, ως ἔστι καὶ μῆσος ἄδικος, κατὰ τὸν λυρῳδόν (3). ἀλλ' ἀπὸ γαμβροῦ νεογάμου καὶ φιλοπλούτου, καὶ τὴν πρεσβευτικὴν ἀπουσίαν, καὶ τὴν νῦν ὑπερορίαν περιουσίαν ἴδιαν ἀδίκως οἰομένου; τὸν πατροκτόνον Ἀθεσσαλῶμ. (4) ἐνθυμήθητι, ἵνα μὴ λέγοιμι τὰ παρ' ἀδελφῆς κατ' ἀδελφοῦ, καὶ τὸν φθόνον, καὶ τὴν λέπραν, καὶ τὴν μόλις ἵασιν· ἀλλ' ἀπὸ δούλων; οὐκ ἥκουσας τὰ τοῦ κυριοκτόνου Ἱεροθοάμ (5); οἶδα, ἥκουσας οὐκ ἀνέγνως Ἐρμογένους λέγοντος: (6) «Φύσει γὰρ ἐχθρὸν τὸ δοῦλον τοῖς δεσπόταις»; ἐπίσταμαι ως ἀναγνοὺς ἐπέγνως τὰ μάλιστα. Τί δέ; Βλέπεις πάντας καὶ τὰ καθ' ἡμέραν ὑπεύεργετουμένων τῶν σῶν δούλων τῇ σῇ βασιλείᾳ κατατυρευόμενα. Οἶδα, συνῆκας βλέπων. Μέχρι τίνος οὖν ἐξ ὄμοιών ὑπερόριος ἔσομαι, νῦν μὲν τῆς πατρίδος, νῦν δὲ τῆς τιμῆς, καὶ νῦν μὲν τῶν δωρημάτων, νῦν δὲ τῆς θέας τῆς σῆς; "Ἐφυγε καὶ Ἀριστείδης, ἀλλ' ἐπανῆλθε· καὶ Ξενοφῶν, ἀλλ' ἐσέσωστο· καὶ Θεμιστοκλῆς ἐν ἀλλοτρίοις, ἀλλ' ἐτιμήθη τὰ μέγιστα· καὶ Δημοσθένης, ἀλλ' ὁ φθόνος αἴτιος. Δέ-

(1) Ἐννοεῖ ἵσως τὸν στίχον τούτον [Ιλ. Υ, σ. 248]:

Στρεπτὴ δὲ γλῶσσα ἐστὶ βροτῶν, πολέες δ' ἔνι μῦθοι
Παντοῖοι

(2) Ἄδηλος ἔμοιγε οὖν δι τραγικός ποιητὴς, ἐξ οὗ τὸ ἔπος μετειληπταί· καὶ ἵσως ἐστὶν ἔκ τινος τῶν ἀπολωλότων δραμάτων.

(3) Τὸν Δανίδ δηλονότι [Ψαλμ. κδ', 20].

(4) Βλ. Β' Βασιλ. ιε' — ιθ'.

(5) Βλ. Γ' Βασιλ. ιε' — ιγ'.

(6) Ἐν τῷ περὶ τῶν στάσεων γ' [Βλ. Rhetor. Graeci τόμ. II, σελ. 144. Teubn.].

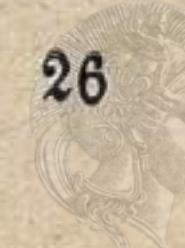
δὴ καὶ αὐτὸς, αὐτοκράτορ, δέχου καὶ ἀποδέχου τὴν δέησιν, καὶ σῶμα καὶ περίσωζε, σωτὴρ φανεῖς ώς ἐκ μηχανῆς ἀνεξίκακος. Ναί, σῶζε· οὐδὲ γὰρ ἄμισθον τὸ εὔποιεῖν ἐκ Θεοῦ. Οὐδὲ τὰ δάκρυά μου κατελεῖς τὰ πολλὰ πολλάκις χεόμενα; οὐδὲ πρὸς συμπάθειάν σε τὸ ἀνερσοκομεῖν καλεῖ; οὐδὲ τὸ φθειριᾶν ὑπὲρ τὸν Καλλισθένην (1); οὐδὲ τὸ αὐχμεῖν ὑπὲρ Ζήνωνα (2); οὐδὲ τὸ ὑδεριᾶν ἐξ ἀκινησίας ἐν λίσσῳ τῷ Φιλοκτήτῃ (3); οὐδὲ τὸ ἄμισθον τῶν τοσούτων ἔτῶν; Φιλανθρωπεύθητι παρακαλούμενος ὑπὸ τῆς σῆς φιλανθρωποτάτης ψυχῆς, καὶ ἀνακάλεσαι τὸν ὅλην ψυχὴν παρακαλοῦντα. Ἐπανέρχεται γὰρ καὶ ἀπὸ ζάλης γαλήνη, καὶ ἐξ αὐχμῶν ἐπομβρία, καὶ ἀπὸ χειμῶνος ἔαρ, καὶ ἀπὸ νόσου ρώσις, καὶ ἀπὸ σκότους καὶ νέφους ἥλιος φαίνων λαμπρὸν, καὶ τέλος, τῇ τῶν ἐναντίον φυγῇ τὰ ἐναντία πάλιν ἐπάνεισιν. Ἐπανέλθοιμεν καὶ ἡμεῖς ἀπορρίψαντες τὴν ἐνορχουμένην τῶν προσώπων ἀχλύν. Ἐπανέλθοιμεν δὲ ώς χελιδὼν ἐν ἔαρι, καλὰ κελαδήσαντες ὑπὲρ αὐλὸν κιθαριστήριον διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταυτησί, ω̄ φιλολόγων καὶ φιλακροχύμόνων καὶ δικαίων βασιλέων ὁ κάλλιστος. Τί

(1) Τὸν μαθητὴν καὶ ἀνεψιαδοῦν Ἀριστοτέλους, περὶ οὗ τάδε φησὶ Λαέρτιος: « Δόξας γὰρ Ἐρμολάῳ συμμετεσχηκέναι τῆς εἰς Ἀλέξανδρον ἐπιβουλῆς, ἐν σιδηρᾷ περιήγετο γαλεάγρᾳ, φθειριῶν καὶ ἀκόμιστος· καὶ τέλος λέοντι παραβληθεὶς, οὗτῳ κατέστρεψεν » [Βιβλ. Ε', 5.—Πρβλ. καὶ Πλούτ. Ἀλέξ. νέ, καὶ Σουΐδ. ἐν λέξει].

(2) « Ἔχαιρε δὲ [Ζήνων], φασί, σύκοις χλωροῖς καὶ ἥλιοκαταῖς » [Διογ. Λαέρτ. Ζ', 1]. Περὶ τοῦ χωρίου δὲ τούτου τοιάδε δὲ κλεινὸς Ἀσωπίος σημειοῦται: « Ἐγώ νομίζω δτι, δδηγούμενοι ἐκ τῆς σημερινῆς ἡμῶν γλώσσης ἥτις ὀνομάζει ἥλιοκαυτα (ὅψαρια δηλαδὴ) τοὺς ἐν ἥλιῳ ἔνηραινομένους ἵχθύας, δὲν σφάλλομεν ἐὰν, εἴτε τὸ ἥλιοκαταῖς κρατοῦντες εἴτε εἰς τὸ ἥλιοκαταῖς τρέποντες αὐτὸν [τοῦθ' ὅπερ καὶ ἄλλοι πρὸ τοῦ ἡμετέρου Ἀσωπίου ἐσημειώσαντο. Καὶ ὅρα μοι τὰς εἰς Δ. Λαέρτιον Ἐπιστασίας καὶ Διορθώσεις Αἰγιδίου τοῦ Μεναγίου σελ. 158. Lond. 1667], ἔρμηνεύσωμεν τὸ τοῦ Λαερτίου ἡγάπα τὰ χλωρὰ καὶ τὰ ἔνηρα σύκα, μὴ ἀφίγοντες τὸν Ζήνωνα νὰ ἐψηθῇ εἰς τὸν ἥλιον τῆς Ἐλλάδος, τοῦ δποίου τὴν καταφρόνησιν διὰ τῆς ζωῆς του ἀπέτισεν δὲ τυχὴς Ὅτφρ. Μύλλερος » [Ἴστορ. τ. Ἐλ. ποιητ. καὶ συγγραφ. σελ. 809]. Σοφὰ μὲν ταῦτα, εἰ καὶ εἶχεν ἀν τις λίσως ἀντειπεῖν, δτι οὐχ ὅλως ἀγθῆς τις τῆς τῶν Ἀθηνῶν θερμοκρασίας ἢν δὲ Ζήνων, ως δὲ ἐξ ὑπερβορείων Μύλλερος, καὶ ταῦτα ἐν θερμοτέρᾳ γεννηθεὶς χώρᾳ, τῇ Κύπρῳ, οὐδὲ δτι ἔχαιρε πάντως ἥλιούμενος θέρους ωρᾳ καὶ τοῦ ἥλιου μεσουραγοῦντος· ἀλλὰ πρόδηλον ἐκ τῆςδε τῆς φράσεως τοῦ Λέοντος, δτι καὶ κατὰ τὴν Θ' ἐκατονταετηρίδα ἐφέρετο ἐν τοῖς γειρογγάραις ἡ γραφή: Ἡλιοκαταῖς.

(3) Περὶ οὗ ταῦτα φησιν Ὅμηρος [Ἰλ. Β, σ. 721—23]:

Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν νῆσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ ἐν ἡγαθέῃ, δθι μιν λίπον υῖες Ἀχαιῶν
Ἐλκεῖ μοχθίζοντα κακῷ ὄλοσφρονος ὅδρου·

χλαιίων αἴμασι ταῦτα γράφω δάκρυσιν ; Ἐμὸς ὁ ἔρως, ὃν ἐπιγράφομαι δεσπότην, κἀγὼ λάτρις πιστός, καὶ ἡ πίστις σώσει με. Διαχεῖ γὰρ καὶ τρέφει τοῦτο τὴν καρδίαν ἦδη μοι, καὶ οἰχήσεται τὰ δυσχερῆ, καὶ διαλάμψει μοι ἡμέρα, καὶ παρελεύσονται τὰ φάσματα μετὰ τῶν σκιῶν, καὶ σωθήσομαι ἡ φιλανθρωπίᾳ ἡ δικαιοκρισίᾳ.

IZ'.

**Λέων μάγιστρος ἀνθύπατος καὶ πατρέκιος
Λέοντε αὐτοκράτορε Ρωμαέων.**

Ἐπειδή, βασιλεῦ, τῶν ἀττικῶν ῥημάτων ἡ δέησις μὴ πρὸς οἶκτον τὸ σὸν θυμούμενον μετεποίησεν, φέρε τῶν δαυιτικῶν μελῳδημάτων ἡ λύρα κηλησάτω σου πρὸς ἔλεον τὴν ψυχήν, καὶ τῶν Χριστοῦ συμπαθῶν ἐνεργημάτων ἐπικλασάτω σου τὸ πρὸς μόνους ἡμᾶς ἀμείλικτον. Άλλα τίνα τὰ ἐκ Δαυΐδ; Ἔως πότε, Κύριε, ἐπιλήσῃ μου εἰς τέλος; ἔως πότε ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπό σου ἀπ' ἐμοῦ; ἔως πότε ὑψωθήσονται οἱ ἔχθροί μου ἐπ' ἐμέ; Ἐπίβλεψο, εἰςάκουσόρ μου, Κύριε (1). Αἱ θλιψεῖς τῆς καρδίας μου ἐπληθύνθησαν. Ἐκ τῶν ἀραγκῶν μου ἐξάγαγέ με. Ἰδε τὴν ταπείρωσίν μου καὶ τὸν κόπον μου. Ἰδε τοὺς ἔχθρούς μου, ὅτι ἐπληθύνθησαν, καὶ μῆσος ἀδικορ ἐμίσησάρ με. Φύλαξο τὴν ψυχήν μου καὶ ἔσσαι με μὴ καταισχυρθείην ὅτι ἤλπισα μετὰ Θεὸν ἐπὶ σέ (2). Οὐ γὰρ ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου ματαιότητος, καὶ μετὰ παραγομούντων οὐκ εἰς ἡλιθορ (3) πώποτε. Τοίνυν, ἔνεκα τῶν ἔχθρῶν μου, μὴ παραδῷς με εἰς ψυχὰς θειβόντων με (4). Εἰςάκουσον τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου (5), καὶ ἐξάγαγέ με ἐκ παγίδος ταύτης, ἵς ἔκρυψάρ μοι· καὶ ἀγαλλιάσομαι καὶ εὐφραγθήσομαι ἐπὶ τῷ ἐλέει σου. Ἡδη γὰρ ἡσθέρησεν ἐρ πτωχείᾳ ἡ ισχύς μου· ἦδη τὰ ὄστα μου ὠρεὶ φρούγιον συνεφρούγησαν. Διατί; Ὁτι ἐπειλήσθην ὠρεὶ τεκρὸς ἀπὸ καρδίας· ὅτι ἐγενήθην ὠρεὶ σκεῦος ἀπολωλός. Ἄλλ' ἐπιφα-

(1) 'Ἐκ τοῦ Ψαλμοῦ 16'.

(2) 'Ἐκ τοῦ κδ'.

(3) 'Ἐκ τοῦ κε'.

(4) 'Ἐκ τοῦ κς', 12.

(5) 'Ἐκ τοῦ κζ', 2.

τὸ πρόσωπόν σου καὶ σωθήσομαι (1), καὶ ἐν λαῷ βαρεῖ αἰνέσω σε (2), δέσποτα. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ ἐκ Δαυΐδ ἐλεεινολογούμενά μοι. Τὰ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ Δαυΐδ ποῖα; Καιρὸς εἰπεῖν ἔστι.. Φιλανθρωπεύθητι ως ἐκεῖνος· οὐδὲ γάρ οὐδὲ τὸν τελώνην (3) αὐτὸς ἀπώσατο, οὐ τὸν ἄσωτον (4), οὐ τὸν Ζαχαῖον (5), οὐ τὸν ἑκατοντάρχην (6), οὐδὲ τὸν Πέτρον (7) ἐν κλύδωνι, οὐδὲ τὸν Μάλχον (8) ἐν ξίφεσιν, οὐδὲ τὴν Χαραραιάρ (9) ως ἐθνικήν, οὐδὲ τὴν Σαμαρεῖτιν (10) ως μοιχικήν, οὐδὲ τὸν συσταυρούμενον (11) ως ληστήν, οὐδὲ τὸν Λογγῆτον (12) ως φονευτήν, οὐδὲ τὴν πόρονην (13) ως ἀσωτίας μεστήν. Μὴ βράδυνε πρὸς τὸν ἔλεον τοίνυν, χρηστὸς καὶ Χριστοῦ μαθητὴς καὶ ών καὶ φαινόμενος. Ὡκύμορος γάρ πᾶς ἐφήμερος, καὶ πίπτει καὶ νεότης εἰς γῆν, τὸ δὲ γῆρας ὅτι ταχύτατα. Τί πυροῖς ἀνθρωπον μετὰ μικρὸν οὐκ ἐσόμενον; Δεῦρο μήτε σαυτὸν ἀφαιροῦ τοῦ χρηστοῦ, μήτ' ἐμὲ τῆς εἰς τέρψιν εὐφροσύνης· οὐδὲ γάρ οὐδὲ πηγὴ λέγει, μὴ πίης· οὐδὲ ἀνθος, μὴ ὁσφρανθῆς· οὐδ' ὀπώρα, μὴ λάβης. Τοὺς ὄρνεις τὰ δένδρα δέχεται· τοὺς ἰχθύας δὲ πόαι θαλάττιοι· τοὺς λαγῶς αἱ πέτραι· τὰ ἔρποντα αἱ χειαί· τοὺς δ' ὑπερορίους οἱ τῶν βασιλέων φιλανθρωπότατοι. Ζητῶ δέ σε, καὶ τί θαυμαστόν; οὐδὲ γάρ

(1) 'Ἐκ τοῦ λ'.

(2) 'Ἐκ τοῦ λδ', 18.

(3) Λουκ. ιη', 10—14.

(4) 'Ο αὐτ. ιέ, 11—32.

(5) 'Ο αὐτ. ιθ', 1—10.

(6) Ματθ. η, 5—13.

(7) 'Ο αὐτ. ιδ', 28—32.

(8) Ιωάν. ιη', 10. 'Ατόπως μέντοι ἐχρήσατο τῷ λογιῷ οὗτος γάρ ἦν ὁ ὑπὸ Πέτρου τὸ δεξιὸν ὡτίον ἀποκοπεῖς.

(9) Ματθ. ιε', 22—28.

(10) Ιωάν. δ', 7—30.

(11) Λουκ. κγ', 40—43.

(12) Τὸν ἑκατόνταρχον φησί, τὸν μετὰ τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν εἰς τήρησιν τοῦ σταυρωθέντος Κυρίου ταχθέντα· ὃς ίδων τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα ἐφοδήθη σφόδρα, λέγων, ἀληθῶς Θεοῦ υἱός ἦν οὗτος [Ματθ. κζ'. 54]. Καὶ οὐκ ἐμφέρεται μὲν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ, ἀλλ' ἡ 'Ἐκκλησία παρελαβεν ἐκ τῆς ἀνωθεν παραδόσεως, ὅτι μετὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος ἀνάστασιν, τὸν στρατιωτικὸν λιπῶν βίον καὶ τὸν Χριστὸν ἐν τῇ ίδιᾳ κηρύξας πατρίδι θανάτῳ μαρτυρικῷ ἐτελεύτησε· διὸ καὶ γεραίρει τὴν μνήμην αὐτοῦ τῇ ις' 'Οκτωβρίου.

(13) Λουκ. ζ', 37—50.

καλῶν ἀνέραστος μόνος ἐγώ. Ἐλκει γάρ με τὸ κάλλος ως ἔφετόν,
τὸ ἥθος ως συνετόν, τὸ δημηγόρημα ως λαμπρόν. Μὴ τοίνυν ἡ φυ-
σική σου γαλήνη τραχυνέσθω ἐπὶ τῷ γήρᾳ μου, μηδ' ἀποστεφανούτω
τὸ σὸν ἅπιον ἐπ' ἐμοί. Εἰ δὲ μή, θυνήσκω μετὰ μικρόν, καὶ τί σου
πλέον ἔσται ἡ βασιλικώτερον;

IH'.

**Λέων μάγιστρος ἀνθύπατος καὶ πατρέκιος
Λέοντι αὐτοκράτορι Ρωμαίων.**

Εἰ μὴ τῶν προτέρων ἐπιστολῶν τὸ παρακλητικὸν εἰς συμπάθειαν τὸ
σὸν ἐκίνησε κράτος, δέσποτα, φέρε τὰς τρεῖς πρεσβείας ἀνθ' ἵκετηρίας,
τὰς ἐν Βουλγαρίᾳ φημί, μέσον σοι, καὶ ἦν ἄπαξ ἐν Συρίᾳ πεποίημαι, δέκα
πράξεις ἔχονταν· ἐν αἷς τοῦτο μέν, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν χιλιάδας αἰχμαλώ-
των ἐκεῖθεν λαβών, καὶ σπονδὰς ἔγγραφους εἰρηνικὰς ποιήσας ἐπανελήλυ-
θα· τοῦτο δέ, τὰ τοῦ Δυρράχιου τριάκοντα φρούρια σὺν αὐτῷ πλούτῳ
καὶ αὐτοῖς οἰκήτορσι τῇ βασιλείᾳ σου δῶρον προσήνεγκον, ἀποσπάσας,
προφητικῶς εἰπεῖν (1), ὡς .Ιοβδρ ἐκ λέοντος στόματος, ταῦτα· καὶ
τρίτη πρεσβεία τὴν ἀλωθεῖσαν ὑπ' Ἀγαρηνῶν Θεσσαλονίκην (2)
κατοικῆσαι βουληθέντων Βουλγάρων, πείσας καὶ διώξας ἀπέλαθον. Εἰ
δὲ καὶ τὴν πρὸς τὸν ἄραβα Ἀμηραίμουμην (3) ἐννοήσῃς πρεσβείαν
μου, οἶδα, κηληθήσῃ, τὰ δέκα, ἥ ἔφην, τῶν εὔτυχημάτων μου ἐνερ-
γήματα, εἰς τέλος ἀναθεώμενος ἐληλυθότα παναίσιον. Εἰρήνην τὴν
ἔγγραφον λέγω καὶ τὴν ὑπαλλαγὴν τῶν ὁμοφύλων αἰχμαλώτων, καὶ
οὓς μοι συνανεβίβασα πρέσβεις ἐκεῖθεν Ἀραβας προσκυνῆσαι σου τὸ
κράτος μετὰ ποικίλων δώρων πολλῶν· ναὶ μὴν καὶ τοὺς ιερεῖς Ἀγ-
τιοχέων, καὶ τοὺς ἐκ τῆς Θεουπόλεως, οὓς διὰ τὴν ἐπὶ σοὶ σύνο-

(1) 'Αμώς γ', 12.

(2) 'Εάλω δὲ ἡ Θεσσαλονίκη τῷ 904 ὑπὸ τοῦ στόλου τῶν Σαρακηνῶν, ναυαρχοῦν-
τος τοῦ ἀρνησιχρίστου Λέοντος τοῦ Ἀτταλέως, τοῦ καὶ Τριπολίτου ἀκούοντος ἀπὸ τοῦ
τόπου τῆς αὐτοικίας.

(3) Οἱ ἐν Βαγδατίῳ τοτηνικαῦτα ἰδρεύοντες χαλίφαι τῶν Σαρακηνῶν ἔφερον τὴν τι-
μητικὴν προσηγορίαν: Ἀμιρ-ἀλ-μουμενήν (=ἀρχηγέτης τῶν πιστῶν), ἀτε δὴ πρὸς
τὴν κοσμικὴν καὶ τὴν πνευματικὴν ἔξουσίας ἐπειλημμένοι.

(1) ἡγαγόμην συνοδοιπόρους, ὅρας μέχρι τῆς πόλεως· ἔτι δὲ καὶ τὸ δυο χώρας Σαρακηνῶν ποιῆσαι δασμοφορεῖσθαι τῇ Ρωμαίων ἀρχῇ, τοῦ Ἀπεμβασὰν καὶ Ἀδελομέλεχ φημί· οὐαὶ μὴ λέγοιμι τὴν πρὸς Μελιτινίτας (2) ἄλλην εἰρήνην ἔγγραφον, καὶ ἦν ἐκεῖθεν ἔλαθον αἰχμαλωσίαν Γραικῶν, καὶ τὸ τούτων μεῖζον, τὸ μετὰ Ταρσιτῶν (3) δῆσαι σπιονδάς, καὶ αὐτὰς ἔγγράφους οὔσας, ἃς περιέχουσιν ἐπὶ δυσὶν ἔτεσιν τὸν πόλεμον μόνον συνίστασθαι, τῷ δὲ τρίτῳ καὶ εἰρηνεύειν, καὶ ὑπαλλασσειν. Ἐγεις ἀντὶ παρακλητικῆς ταῦτα δεήσεως, ἔχεις, δέσποτα· Εἰ δὲ μηδὲ ταῦτα σε κινεῖ, ἀπόβλεψον ως γένος εἴμι συζύγου τῆς σῆς· ἡ δὲ μηδὲ (4) σύζυγος τῶν σοὶ προσηκόντων αἷμα τὸ ἔγγυταν. Εἰ δὲ καὶ ξένος, θαυμαστὸν οὐδέν· ξένος καὶ ὁ Νεῖλος, ἀλλ' ὅρδει τὴν Αἴγυπτον· ξένοι καὶ οἱ ὅμιλοι τῆς γῆς, ἀλλὰ ταύτην ἐμπιπλῶσι καρπῶν· ξένοι καὶ οἱ ποταμοὶ τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ τοὺς ταύτης ἵχθυς ἐκτρέφουσι· ξένος ἡμῶν καὶ ὁ ἥλιος, ἀλλὰ θάλπει σύμπαντας· ξένη καὶ ἡ χελιδών καὶ ἡ ἀηδών, ἀλλὰ τὴν μὲν τὸ ἔαρ, τὴν δὲ πᾶς οἶκος μὴ σοθῶν ὑποδέχεται· ξένη καὶ αὐτοῦ τοῦ σώματος ἡ ψυχή, ἀλλ' ἀμικτος μίγνυται, καὶ μὴ κινουμένη κινεῖ, καὶ ζωοῖ τὸ χεῖρον ἡμῶν καὶ κοινὰ ποιεῖται πρὸς τοῦτο τινά· Φιλανθρωπεύθητι δή, καὶ δὸς χάριν τῷ σῷ θεράποντι καὶ αὐτός, ὃ θεραπευτὰ τοῦ Θεοῦ. Σῶσον καὶ ὑπόδεξας, καὶ χορεύσω ρύθμικὸν ὑπὲρ σκίρτον (5) σατυρικόν, καὶ κόρδακα (6)

(1) Ἀμφίβολον δοκεῖ τῷ ἀοιδίμῳ Δοσιθέω πατριάρχῃ 'Ιεροσολύμων τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξανδρείας Εύτυχίου ἐν τῷ αὐτοῦ χρονικῷ ίστορούμενον, δτι, τῇ τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος ἔγγράφῳ αἰτήσει, δ Ἀλεξανδρείας Μιχαὴλ, δ 'Ιεροσολύμων Ἡλίας καὶ δ Ἀντιοχείας Συμεὼν ἀπέστειλαν εἰς Κωνσταντινούπολιν τοποτηρητὰς, οἱ συνεχώρησαν τὴν παρανομητεῖσαν αὐτῷ τετραγαμίαν [Ιστορ. τῶν ἐν Ιεροσολ. πατριαρχ. Ζ', ιη', σελ. 740]. ἀλλ' ἡ προκειμένη μαρτυρία τοῦ Μαγίστρου αἴρει ἐκ μέσου πᾶσαν περὶ τούτου ἀμφίβολίαν.

(2) Τοὺς ἐκ Μελιτηνῆς πόλεως ἐπισήμου τῆς Καππαδοκίας ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν κατεχομένης τοτότε.

(3) Τουτέστι τοὺς ἐκ τῆς Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας, ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν καὶ ταύτης κατεχομένης, οἱ καὶ ὑπὸ ιδίου ἐκυβερνῶντο ἐμίρου.

(4) Ἐν τῷ χειρογρ. γέγραπται: Εἰ δὲ μῆ.

(5) Οὐ τῶν ἀδοκίμων δοκεῖ ἡ λέξις, καὶ σημαίνει ἵσως τὸν ἐν τισι τῶν νήσων καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος χυδαιοβαρβάρως καλούμενον Βαλλαριστόν χορὸν (ἀπ' ἐναντίας τοῦ Συρτός). σκιρηδὸν γάρ χορεύουσιν αὐτόν. "Ορα δὲ καὶ τὴν ἐφεξῆς σημείωσιν.

(6) Τρία εἴδη ὄρχησεως, κατὰ τὸν Σχολιαστὴν τοῦ Ἀριστοφάνους· Ἐμμέλεια μὲν, τραγική· Σεκεννες, σατυρική· Κόρδακ, κωμική, ητις αἰσχρῶς κινεῖ τὴν ὁσφύν· [Νεφ. σ. 540].

κωμικόν. 'Ρίψον, ρίψον, δέσποτα, τὸ ἄγαν βασιλικώτατόν τε καὶ ἀπαρρήσιαστον, καὶ ρίψω τὸ σκυθρωπόν. 'Αναλαβοῦ τὸ πατρικόν, καὶ λήψομαι τὸ φαιδρόν. "Ιδω μου τὸν ποθούμενον, ἵδω. "Ιδω τὸν ζητούμενον, καὶ θεάσομαι φῶς ἐλεύθερον καὶ γελῶν, καὶ ἡμέραν χαρ μονικὴν καὶ λευκήν. Μή μου τῆς ἴκεσίας ὑπερίδης· μὴ, δέσποτα, μή. Μέχρι γὰρ τίνος ἡ κατήφεια τοῦ οἴκου τοῦ ἐμοῦ; μέχρι τίνος ἡ νὺξ ἡ ψηλαφητή; μέχρι τίνος τὸ ἀκερσοκομεῖν ἐμὲ καὶ τοὺς ὑπ' ἐμὲ σύμπαντας; Μειδίασον, ω̄ ἥλιος ἐμός· ναί, μειδίασον ἐπ' ἐμοὶ· μειδίασον, καὶ γελάσομαι· ἥμερον βλέψον, καὶ χαρήσομαι· ἀπόδος ἥμεν σὲ αὐτόν, καὶ πάντα λήψομαι.

ΙΘ'.

**Λέων Μάγιστρος ἀνθύπατος καὶ πατρέκεος
Λέοντε αὐτοκράτορε Ρωμαέων.**

Μέχρι τίνος, ω̄ δέσποτα, χοίρων, οὐκ ἀνθρώπων ὄμήγυριν, τὴν τῶν κατηγόρων φημὶ ψευδῆ πανήγυριν, ἀκούσῃ; Μέχρι τίνος τῶν ἔκείνους ἐρεθισάντων ἀρχαίων ἔχθρῶν τῶν ἀλόντων, λέγω, ποτὲ πρὸς δόλου γραφάς, καὶ παθόντων τὰς ἐκ νόμου ποινάς, ἐνωτίσῃ; Φεῦ, διασιλλαίνουσιν ἐπὶ τὸ συκοφαντεῖν λαμπρυνόμενοι! Φεῦ, αἴρονται, ὅτι περ ἀδίκοις τέχναις ἐνίκησαν! Φεῦ, θροῦν σκωμμάτων εἰςάγουσι, καὶ τῆς πανουργίας τὸ καύχημα συγώειν (sic) οὐ δύνανται! Τῆς ἀηδίας, δέσποτα, τῶν ἀπάντων! Διὰ ταῦτα πενθῶν καὶ σκυθρωπάζων πορεύομαι· διὰ ταῦτα κλαυθμὸς εἰς ἀλεκτρυόνων φόδας ἐπιγίνεται μοι· ἐξ ω̄ν οὐδὲ ἐπιγινώσκεσθαι με λέγουσιν οἱ γνώριμοι. Δαπανῶμαι γὰρ οἵα περ ἔλαιον ἐκ πυρός· δαπανῶμαι δὲ εἰς τοσοῦτον, ω̄ς φάσματος ὅμοιον φέρειν τὸ πρόσωπον, καὶ δύεσθαι κατὰ γῆς ἐξ ἀδυναμίας ὅτι πολλῆς. "Εστω τὸν γέροντα· οὐδὲ τὴν ἐπιληπτιζουσαν σύζυγον γραῖσαν κατελεῖς; "Ω γῆρας πικρότερον πενίας! Φεῦ, τίς λασις τῶν ἐμῶν κακῶν; Οὐ γὰρ οἶδεν, τι καὶ δράσαιμι. "Ορκὼ σε τὴν τῶν σῶν γονέων εὔχην, σῶσον ὅτι τάχιστα· ὄρκιζω, καὶ γυνὴ, καὶ θυγάτηρ, καὶ τρία ἔκγονα. Νὴ τὰ Χριστοῦ μυστήρια, νὴ τὴν σωτηρίαν τῆς σῆς ψυχῆς, νὴ τὰ θεῖα σου φίλτατα, δέδεξο καὶ μὴ ἀπώσῃ τὴν δέησιν. Αὖθις δὲ

άγω δέομαι· ούδε γάρ μακρὸν ἦδη δίδωσιν, ως ὄρぢς, τοῦ ζῆν μοι χρόνον ἡ φύσις. Μὴ ποιήσῃς ζητεῖν με κώνειον ἢ βάραθρον, σχοινίον ἀρτιον ἐν φρεμήσομαι, ἢ, τὸ μετριώτερον, ἀγροικικὸν ἀκος ἐναψύχμενον κατ' ἀγροὺς διέγειν οἶξ περ οἱ πτωχεύοντες. Ἀλλὰ εἰχθήτω νεότης (1) θάλλουσα τὸ γῆρας τὸ ἐμὸν διὰ σοῦ· τί γάρ σου καὶ τῶν σῶν καλῶν γένοιτ' ἀν ἦδιον; Καὶ ποῦ ὁ ἵλεως ἐμοὶ (πάλιν πολλάκις λέγω, καὶ βρυχώμενος καὶ κλαίων βοῶ); Εἰς τί φθειρῶν καὶ καταπεπλημένος (2), καὶ ὑπτιαζόμενος κεῖμαι; Εἰς τί, ἔαρος ὅντος, οὐκ ἐαρίζειν δοκῶ, μιμνησκόμενος τοῦ λόγου, τοῦ ἥθους, καὶ τῶν ἄλλων σῶν ἀμυθήτων καλῶν; Σῶσον οὖν σῶσον, δέσποτα· καταδίκασον δὲ τὰ Λιβυκὰ θηρία (3), τοὺς ἀτεψήτους λίθους (4), τὰ Λήμυρια κακά (5), τούς, κατὰ Πλάτωνα, μεριμέρους (6). ἐξ ὧν κλαίων Κροκικὰς φέρω λήμας (7), καὶ δάκρυα οὐ Μεγαρέων (8), ἀλλὰ πικρότατα. Ναὶ, καταδίκασον καὶ δεῖξον αὐτοὺς ως λύκον περὶ

(1) Τὸ χειρογρ. : 'Αλλαδειχθήτωνεότης.

(2) Γρ. ἴσως : Καταπεπληγμένος.

(3) Λιβυκὸν θηρίον : ἐπὶ τῶν ποικίλων καὶ πολυειδῶν τοῖς τρόποις. Πολυθήρου γάρ οὐσης τῆς Λιβύης καὶ πολλῶν ζώων συνιόντων καὶ ἀλληλοις ἐπιβαινόντων, ἔξηλαγμένα ἀποτελεῖ καὶ σύμμικτα ζῶα [Διογεν. Παροιμ. σ', 11].

(4) Παρὰ τὸ παροιμιῶδες : Λεθον ἐψεις, ἐπὶ τῶν μάτην πονούντων περὶ οὗ βλέπε Leutsch καὶ Schneidewin "Ελλην. Παροιμιογρ. τόμ. Α", σελ. 130, 187 κ. 430 καὶ τὰς αὐτόθι σημειώσεις. 'Αλλ' οὐκ εὔστόχως εἰρῆσθαι ἐνταῦθα δοκεῖ.

(5) 'Ἐκ τοῦ παρ' Ἡροδότῳ ιστορουμένου [σ', 138] περὶ τῆς ἐν Λήμνῳ παρανομηθείσης ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀνδροκτασίας ἔσχεν ἀρχὴν ἡ παροιμία : Λήμνιον κακόν, περὶ ἣς ὅρα Ζηνοδ. Παροιμ. Δ', 91.

(6) «Μέρμερος πάνυ ἐστὶν, δῶ Ιππία,» ἀντὶ τοῦ δύσκολος, χαλεπός [Πλάτ. Ιπ. Μεζ. τόμ. Γ', σελ. 377. Teubn.].

(7) 'Ἐν τῷ χειρογρ. γέγραπται: Λήμας· ἔστι δὲ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀμβλυωπούντων: «Λήμη δέ ἔστι τὸ πεπηγός δάκρυον, ὃπερ ἐπικαθεζόμενον βλάπτει τοὺς ὄυθαλμούς· τὸ γάρ τῶν γερόντων δάκρυον παχὺ ὃν λήμας μεγάλας ποιεῖ» [Σχολ. Αριστοφ. Πλούτ. σ. 581. Πρβλ. καὶ Διογεν. Παροιμ. Ε'. 63].

(8) Μεγαρέων δάκρυα : Αὕτη τέτακται ἐπὶ τῶν πρὸς β' αν δακρυόντων, καὶ μὴ ἐπὶ οἰκείω πάθει. Λέγουσι γάρ, Βάκχιον τινα Κορίνθιον γῆμαι τὴν Κλυτίου τοῦ Μεγαρέων βασιλέως θυγατέρα· ἡς ἀποθανούσης ἀναγκασθῆναι τοὺς Μεγαρέας ὑπὸ τοῦ Κλυτίου πέμπειν [γ] παρθένους καὶ ἡγεμόνους εἰς Κόρινθον τοὺς μελλοντας αὐτοῦ τὴν θυγατέρα καταθρηγήσειν. Οἱ δέ φασιν ὅτι πλεῖστα δοκεῖ φύεσθαι ἐν τῇ Μεγαρέων σκόροδᾳ· ἐνθεν τὴν παροιμίαν εἰρῆσθαι ἐπὶ τῶν προσποιητῶν δακρυόντων, παρόστον οἱ ἐμπιπλάμενοι τῶν σκορόδων ἀποδακρύουσι συνεχῶς ὑπὸ τῆς δριμύτητος. "Οθεν τὰ μὴ ἐκ παθῶν μηδὲ ἐκ βάθους δάκρυα, ἀλλ' ἐξ ἐπιπολῆς, Μεγαρέων δάκρυα ἔλεγον [Ζηνοδ. Παροιμ. Ε', 8].

φρέαρ (1), ως κύρα παρ' ἐντέροις (2), ως αἰγα πρὸς μάχαιρα (3), ως κορώνηρ πρὸς σκορπίον (4), καὶ Καρπάθιον πρὸς λαγών (5). Δεξιόν Ἀκεσσαίου σελήνηρ αὐτούς, κατὰ τὴν παροιμίαν (6), ὅπως χαίρων ζήσομαι, καὶ θνήσκων χαιρόσομαι.

Κ'.

**Λέων μάγεστρος ἀνθύπατος καὶ πατρέκεος
Λέοντες αὐτοκράτορες Ρωμαῖον.**

Οἶδα, δέσποτα μέγιστε, αὔγουστε, σεβαστέ, φερώνυμε, νικητά, τροπαιοῦχε, ως μάτην καταμέμψονται μου τινὲς, τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον ἐπιλέγοντες: «Ἐχθρὸν οὐκ ἔχει σοφός». ἐπίσταμαι δὲ καὶ τοῦτο, ως τὴν γραφίδα νῦν μου κινοῦντος, πολλοὶ κινήσουσι τὴν κεφαλὴν κατ' ἐμοῦ, τί καταθοῶντες; ὅτι μὴ ἀντικατηγορεῖν δεῖ, μηδὲ σιωπᾶν μόνον ὅσα κακούργων αἰσχρά, ἀλλὰ καὶ ὅσα τῷ λέγοντι ἀσχημοσύνην οἶδε ποιεῖν, λέγει (7) φυλάττεσθαι. Ἄλλ' οὐ δυνατόν, ἀλλ' οὐ δίκαιον ἐνταῦθα μόνον· διατί; ἐπεὶ γλώσσης ἥρξαν ἀδίκου·

(1) **Λύκος περὶ φρέαρ χορεύει**: παροιμία ἐπὶ τῶν ἀσχολουμένων περὶ τι μάτην. Καὶ γάρ ὁ Λύκος ἄπρακτος περίεισιν ὅταν διψήσῃ, μὴ δυνάμενος δὲ πιεῖν, τὸ φρέαρ περιέρχεται. Ἄλλὰ καὶ διώκοντος αὐτοῦ τι, ἐὰν τὸ διωκόμενον ἐμπέσῃ εἰς φρέαρ, περίεισι καὶ τηνικαῦτα τὸ φρέαρ μηδὲν ἀνέων [ὁ αὐτ. Δ', 100].

(2) **Κύων παρ' ἐντέροις**: ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων ἀπολαύειν τῶν παρόντων· ἀχρηστα γάρ ταῦτα καὶ δύσδρωτα καὶ δυσκατάποτα τοῖς κυσὶ [Μακαρ. Χρυσοκεφ. Ροδων. Ε', 39].

(3) **ΑἽξ τὴν μάχαιραν**: ἐπὶ τῶν ἑαυτοῖς λανθανόντως κακόν τι ἐπισπωμένων. Εἴληπται δὲ ἔξ αἰτίας τοιαύτης. Κορίνθιοι αἰγα τῇ Ἡρῷ ἔθυον· χρυψαμένων δέ τινων τὴν μάχαιραν, ἢ αἴξ τοῖς ποσὶ σκαλεύουσα ἀνέφηνεν [Διογ. Παροιμ. Α', 52].

(4) **Κορώνη τὸν σκορπίον**: λείπει ἥρπασεν· ἐπὶ τῶν κακὰ σφίσιν αὐτοῖς ἐπαγομένων [Μακαρ. Ροδων. Ε', 19].

(5) **Καρπάθιος τὸν λαγών**: παροιμία. Διὰ γάρ τὸ μὴ εἶναι λαγώς ἐν τῇ χώρᾳ, ἐπηγάγοντο αὐτοῖς καὶ τοσοῦτοι ἐγένοντο, ὥστε τὸν σῖτον καὶ τὰς ἀμπελους αὐτῶν ὑπ' αὐτῶν βλαβῆναι. Ο γοῦν Ἀρχιλοχος ταύτην τὴν παροιμίαν ἔφη [Ζηνοβ. Παροιμ. Δ', 48].

(6) **Τὸ χειρόγρ. : Ἀκεσίου. — Ἀκεσσαίου σελήνη**: ἐπὶ τῶν εἰς χρόνον ἀναβαλλομένων πρᾶξαι τι. Ἡν δὲ κυνερνήτης, ὃς ῥάθυμος ὅν, ἔλεγε διὰ παντὸς ἀναμένειν σελήνην, ἵνα ἐν φωτὶ ὁ πλοῦς αὐτῷ γένηται [Διογεν. Παροιμ. Α', 57].

(7) **Γρ. ἴσως : λέγειν.**

τεὶ τὴν πρεσβείαν τὸ ἐφ' ἔαυτῶν πάντως ἀπώσαντο, καὶ ἐκ μεγαλούχιας ἀνεβαλλόμην τοῦτο εἰπεῖν. Τοιοῦτος ἦν τῶν ἐμὲ ψευδῶς κατηγορησάντων θεραπόντων ὁ ποθητὸς εὔνοοῦχος καὶ κύριος· εὔνοοῦχος ὁ οἰλητὸς, καὶ μισητὸς ἐν πρεσβείᾳ φανεῖς, τὸ μὲν τῇ ἀνοίᾳ, τὸ δὲ τῇ αἰναιδίᾳ· ὃς ἔαυτὸν οὐκ ἀκούεσθαι μέν, στέργεσθαι δὲ κακῶς ποιῶν αρεσκεύασε, τοῦτο μὲν συνθήκαις, τοῦτο δὲ κοίταις. Τοιοῦτος ἦν ὁ αριεῖς "Αραψιν, ὁ ποτὲ τοιοῦτος φανεῖς καὶ "Ιθηρσιν, ὡς οἱ λόγοι λέγουσι, καὶ πάντες πιστεύουσι. Τοιοῦτος φεῦ, ὁ γεννηθεὶς ὥςπερ ἐκ δύο γυναικῶν! καὶ διὰ τοῦτο φεῦ θηλυνόμενος! καὶ τέλος φάναι, τοιοῦτος ὁ κατὰ πάντα κακός, καὶ κατά τι καλὸς τοῖς αἰσχίστοις βαρβάρων (1) ὄφθεις. Γυναῖκες γὰρ κάλλιστον ἐν βίῳ πρᾶγμα τοῖς ἀσελγεστάτοις ἀνθρώπων, ὡς λέγουσι. Τοιοῦτοι δὲ καὶ οἱ ἐκείνου λειτουργοί τε καὶ ὑπηρέται τῶν αἰσχρῶν ἡδονῶν, τὰ καθάρματα, τὰ βδελύγματα, οἱ μηδὲν μήτε εἰδότες πρεσβείας μήτ' ἀναγνόντες μήτε ἀκούσαντες. : Πόθεν γάρ, καὶ πότε, καὶ ποῦ, τὰ προβατώδη καὶ βοσκηματώδη ἀνδράρια, τὰ ἀνδράποδα, οἱ σγυρήλατοι ἀνδριάντες (2), οἱ Κορυβοί τε καὶ Κοκκυλίωνες (3), οἱ βύρσινοι τε καὶ λιθινοί, οἱ πήλινοι τε καὶ δρύινοι, οἱ κορυζώδεις, οἱ χασμώμενοι, οἱ διάμυξοι λύχνοι (4), οἱ ἀφροῦ μεστοί, οἱ βόες

(1) Γρ. Ἰσως : Βαρβάροις.

(2) Παρὰ τὴν παροιμίαν 'Ανδριάς σφυρῆλατος· ἐπὶ τῶν ἀναισθήτων [Leutsch καὶ Schneidewin 'Ελλην. Παροιμιογρ. Παράρτ. τόμ. Α', σελ. 383].

(3) Γραπτέον : Κόροιδοι τε καὶ Κοκκυλίωνες, περὶ ὧν οὕτω φησὶν Αἰλιανός : «Φασὶ παχύτατον γενέσθαι τὴν διάνοιαν οἱ τῆς κωμῳδίας ποιηταί, τὸ δέρμα ἔχοντα ἀδιακόνιστον, Πολύδωρόν τινα, καὶ ἄλλον Κοκκυλίωνα ὄνομα, ὃςπερ τὰ κύματα ἡρίθμει διπὸ τῆς ἄγαν μανίας Καὶ Κόροιδον δὲ καὶ Μελιτίδην, καὶ ἐκείνους ἀνοήτους φασὶν» [Ποικ. 'Ιστορ. ΙΓ', 1ε]. Κατωτέρω μέντοι ἔχει ὀρθῶς τοῦ προτέρου ὀνόματος ἡ γραφή· ἡ δὲ διὰ τοῦ υἱοπαντᾶ καὶ παρ' Εὔσεβιῷ : «Οὐ γὰρ μᾶλλον Πύρρωνα θαυμάσαι τις ἂν ἢ τὸν Κόρυβον ἐκεῖνον ἢ τὸν Μελιτίδην, οἵ δὴ δοκοῦσι μωρίᾳ διενεγκεῖν» [Εὐαγγελ. Προπαρ. ΙΔ', σελ. 761]. 'Ἐγένετο δὲ ὁ Κόροιδος κατὰ τὰ τρωϊκά, δις καὶ τὰ κύματα τῆς θαλάσσης ἡρίθμει· διθεν καὶ ἡ παροιμία : Κοροίδου ἡλιθιώτερος [Ζηνοβ. Παροιμ. Δ', 58.—Διογεν. Ε', 56.—Μιχ. 'Αποστολ. Ι'. 3.—Λουκιαν. "Ερωτ. 53, καὶ Φιλοψευδ. 3.—Σουΐδ. ἐν λεξ. — Εὔσταθ. εἰς 'Οδυσ. Κ, σ. 552, σελ. 1669].

(4) Γραπτέον : Διέμυξος· "Ισως δ' ἐπὶ σκώμματι ἐλαμβάνετο καὶ τοῦτο παρὰ τοῖς πάλαι, ὡςπερ καὶ νῦν ἡ κοινὴ συνήθεια τοὺς κουφόνους ἐπισκώπτουσα: Λύχνους τρεψυτέλλους ἀποκαλεῖ. Τοιοῦτόν τι εἰκάσειεν ἂν τις καὶ ἐκ Πλάτωνος τοῦ κωμικοῦ, λέγοντος ἐν Νυκτὶ μακρᾷ : «Ἐνταῦθ' ἐπ' ἄκρων τῶν κροτάφων ἔξει λύχνον δίμυξον». Τοῦ διμύξου δὲ λύχνου μνημονεύουσι καὶ δύο ἄλλοι: κωμικοί, Μεταγένης ἐν Φιλοθύτῃ, καὶ Φιλωνίδης ἐν Κοθόρνοις [Βλ. 'Αθην. Δειπνοσοφ. ΙΕ', 61].

οἱ Κύπριοι (1), αἱ ἄτρωτοι δοράι, οἱ ἐμβρόντητοι, οἱ λέμφοι, οἱ χέμφοι (2), τὰ δίποδα πρόβατα, τὰ βληχήματα, τὰ βοσκήματα, οἱ μὴ τὸν νοῦν ὑγιαινοῦτα φέροντες, τοῦτο μὲν φύσει, τοῦτο δὲ λαιμαργία· καὶ τοῦτο μὲν ἀπορίᾳ, τοῦτο δὲ κέρδει τυφλώττοντι; Φεῦ, τοσοῦτος ἦν, ἵν' αὐθις εἴπω περὶ τούτου, αὐτός τε καὶ οἱ περὶ αὐτόν, οἱ τὰ τῆς πρεσβείας τῆς ἐμῆς τὸ ἐφ' ἔαυτῶν (3) ἐμποδίσαντες φθόνῳ, καὶ τῷ ἐμῷ δυνατῷ πόνῳ μηδὲν κατισχύσαντες· οἱ τὰ ἐμὰ καλὰ ἔαυτοῖς ἐπιγράψαντες ψεύδει, τὰ δ' αὐτῶν κακὰ καὶ τὰς αὐτῶν φλυαρίας εἰς πρόσωπον ἐμὸν ἀπορρίψαντες τέχνη· οἱ τοὺς ἐμοὺς παλαιοὺς ἔχθροὺς

(1) Καὶ τοῦτο παρὰ τὴν παροιμίαν : **Βοῦς Κύπριος εἴτε** ἥτοι κοπροφάγος· Τοιοῦτοι γάρ οἱ ἔκεισε βόες [Διογεν. Παροιμ. Ε', 49]. Τῆς ἀλλοκότου δὲ ταύτης τῶν Κυπρίων βοῶν ἴδιότητος μνημονεύων καὶ Ἀντιφάνης ὁ κωμικὸς ἐν τῇ **Κορινθίᾳ**, λέγει [παρ' Αθην. Δειπνοσοφ. Γ', 43] :

. "Ἐπειτα κάκροκώλιον
"Τειον Ἀφροδίτη, γελοῖον. Β. Ἀγνοεῖς.
Ἐν τῇ Κύπρῳ δ' οὗτω φιληδεῖ ταῖς ὑσίν
Δέσποτα, ὡςτε σκατοφαγεῖν ἀπειρᾶς
Τὸ ζῶον, τοὺς δὲ βοῦς ἥναγκασεν.

'Αλλὰ καὶ Πλίνιος ταῦτα περὶ τούτου φησι': *Boues in Cypro contra termina hominum excrementis sibi mederi* [Natur. Hist. XXVIII, 20]. Οὕτω δὲ καὶ Εὔδοξος ἀφηγεῖται ὅτι κοπροφαγοῦσιν οἱ ἐν Κύπρῳ βόες [Παρ' Ήσυχ. λέξ. Βοῦς Κύπριος].

(2) Παρὰ τὸ θαλασσόδιον πτηνὸν, δὲ καὶ νῦν ἔτι **Κέφος** καλεῖται παρὰ τοῖς νησιώταις. Διεκωμωδοῦντο δὲ οἱ ἀλόγιστοι καὶ ἀνόητοι **Κέπφοις** ἀποκαλούμενοι. Οὕτω λ. χ. παρίστησιν Ἀριστοφάνης τὸν Συκοφάντην λέγοντα πρὸς τὸν Δίκαιον [Πλ. Σ. 912.—Πρβλ. καὶ Εἰρ. σ. 1067] :

Οὐ γάρ προσήκει τὴν ἐμαυτοῦ μοι πόλιν
Εὔεργετεῖν μ', ὃ κέπφε, καθ' ὅσον ἂν στένω;

Ἐνθα δ σχολιαστῆς: «**ΤΩ** εὔτελέστατε καὶ λάλε. Φασὶ γάρ τὸν κέπφον εὔτελέστατον καὶ λάλον· ὅρνεον γάρ ἄφρον, ὅπερ φιλεῖ ἄφρόν θαλάττιον ἐσθίειν. Τοῦτο βουλόμενοι οἱ τῶν ἀλιέων παῖδες χειρώσασθαι, ῥπτουσι τὸ πρῶτον πόρρωθεν ἄφρόν εἶτα ἐγγύτατα· εἶτα φέρουσι τοῦτο ἐν ταῖς χερσὶ· καὶ οὕτω κατὰ μικρὸν ἀπατῶντες, εύγερῶς ἀγρεύουσι τοῦτο ἐμπεσὸν εἰς τὰς χειρας αὐτῶν. Εἰληπται οὖν εἰς παροιμίαν, ἐπὶ τῶν ἀλογίστων ἀνδρῶν καὶ ἀνοήτων· καλεῖται δὲ κοινῶς **λάρος**» Τῇ ἀπὸ τοῦ πτηνοῦ μετωνυμίᾳ ταύτῃ χρῆται καὶ νῦν ἔτι ἡ συνήθεια. Ἐν Πάτμῳ γοῦν τὸν ἡλίθιον ἐπισκώπτοντες: **ΤΩ κακόμοιρε κέφε**, λέγουσι. Σημειωτέον δέ, ὅτι συνέχεεν διὰ Σχολιαστῆς ἐνταῦθα δύο πτηνὰ πάντη διαφέροντα ἀλλήλων. **Λάρος** μὲν γάρ ἔστιν δὲ κοινῶς **Γλάρος** καλούμενος, λευκὴν ἔχων τὴν πτέρωσιν· δὲ Κέφος, τὸ μὲν σῶμα μικρῷ βραχύτερός ἔστιν ἔκείνου, ὑπομελανίζων δὲ τὴν χροιάν.

(3) Γραπτέον οἵμαι : 'Αφ' ἔαυτῶν.

χαὶ τοὺς νέους συγγενεῖς δυζιμενεῖς εἰς συμμαχίαν λοιδορίας κινήσανταις, καὶ γράφοντες τῷ συμπρεσβευτῇ γράψαι ψευδῆ κατ' ἐμοῦ, πρὸν τῆς ἀλλοτρίας ἀναδραμεῖν, καὶ λαθόντες οἷμοι παρὰ μικρόν· ὅ τῆς κατηγορίας χεῖρον εἰς λύπην ἐμοὶ· οἱ περὶ ἐμοῦ τολμῶντες φεῦ! τὶ λαγεῖν; ως εἴ τις Σαρδανάπαλος τῶν Ἡρακλέους ἔργων μεμφόμενος ἐπεμέμνητο· ως εἴ τις Εὐρυθάτης (1) τῶν Ραδαμάνθυος, ἢ Φρυνώνδας τῶν Περσέως, ἢ Σάθων (2) τῶν Παλαμήδου, ἢ Θεο-

(1) "Εοικέ πως ὁ λόγος ἐνταῦθα ἀπομίησις εἶναι τοῦ Ἰσοκρατικοῦ: «Ἄςπερ ἂν εἴ τῳ Φρυνώνδας πανουργίαν ὄνειδίσειεν ἢ Φιλεργός, ὁ τὸ Γοργόνειον ὑφελόμενος, τοὺς ἄλλους ἱεροσύλους ἔφασκεν εἶναι» [Πρὸς Καλλίμ. § κβ']. Περὶ μὲν οὖν τοῦ Εὐρυθάτου, δην οἱ πλείους τῶν παλαιῶν δευτεροχλίτων γράφουσι, τάδε φησὶ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης: «"Οτι Κροῖσος ὁ τῶν Λυδῶν βασιλεὺς, προςποιησάμενος εἰς Δελφοὺς πέμπει, ἔπειτεν εἰς Πελοπόννησον Εὐρύθατον τὸν Ἐφέσιον, δοὺς αὐτῷ χρυσίον, ὅπως ώς πλείστους ξενολογήσῃ τῶν Ἑλλήνων· ὁ δὲ πεμφθεὶς, πρὸς Κύρον τὸν Πέρσην ἀποχωρήσας τὰ κατὰ μέρος ἐδηλώσε. Διὸ καὶ παρὰ τοῖς "Ἐλλησιν ἐπισῆμου γενομένης τῆς περὶ τὸν Εὐρύθατον πονηρίας, μέχρι τοῦ νῦν ὅταν τις ὄνειδίσαι βούληται μοχθηρίαν, Εὐρύθατον ἀποκαλεῖ» [τόμ. Β', σελ. 553 Wessel.—Προβλ. καὶ Αρποχρ. καὶ Σουΐδ. ἐν λέξ. — Εὔστ. εἰς Ὀδυσ. I, σ. 247, σελ. 1864.—Μιχ. Ἀποστολ. Παροιμ. Η', 12· ὃν τινες καὶ κλέπτην γενέσθαι τὸν αὐτὸν προστιθέασι]. Πολὺς δὲ τὴν πονηρίαν ἐγένετο καὶ ὁ κατόπιν μνημογευόμενος Φρυνώνδας [Βλ. Ἀριστοφ. Θεσμοφ. σ. 861 καὶ Σχολ. αὐτ. — Ἰσοκρ. ἐνθα ἀνωτ. — Αρποχρ. καὶ Σουΐδ ἐν λέξ. — Εὔσταθ. εἰς Οδ. K, σ. 552, σελ. 1669. — Γρηγορ. Κυπρ. Παροιμ. Γ'. 6. — Μιχ. Ἀποστολ. ΙΗ', 2]. Ἀμφοτέρων δ' αὗτη συνεζευγμένως μέμνηται Πλάτων [Πρωταγ. τόμ. 3 σελ. 157. Teubn.] καὶ Αἰσχίνης [Κατὰ Κτησιφ. §. κε].

(2) Οὐκ οἶδα τίνα τοῦτον λέγει. Ἐπειδὴ γάρ συνεζευγμένα ἔξι ἀντιθέτου καταλέγει πάντα ταῦτα τὰ ὄνόματα, εἰκός αὐτὸν ἐνταῦθα κατὰ κυριωνυμίαν χρήσασθαι καὶ τῷ ἀγνώστῳ τούτῳ ὄνόματι, ὅπερ ἄπαξ μόνον ἀπήντησα ἐν ἐπιγραφῇ κερκυραϊκῇ [C. I. G. τόμ. Β'. σελ. 25 ἀρ. 1846]. Οὐδεὶς γάρ ἂν, οἶμαι, ὑπολάβοι ὅτι προσηγορικῶς ἔχρησατο αὐτῷ, τουτέστι κατὰ τὴν ἀκατονόμαστον αὐτοῦ σημασίαν, οὕτω πάσης αἰδοῦς πόρρω ἥκων, καὶ ταῦτα βασιλεῖ γράφων. "Εστι δὲ τὸ Σάθων μεγενθυντικὸν παράγωγον τοῦ Σάθη (τὸ ἀνδρικὸν μόριον). ὅθεν Ἡσύχιος: «Σάθων, ὑποχόρισμα ἐπὶ παιδίων ἀρρένων, ἐπὶ τοῦ αἰδοίου». Σάθωνα ἐπέγραψε καὶ Ἀντισθένης τὸν κατὰ Πλάτωνος γραφέντα ὑπ' αὐτοῦ διάλογον· ἔξι οὖν διετέλουν ἀλλοτρίως ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους [Δ. Λαερτ. Γ'. κδ'. §. 35. Προβλ. καὶ Σ'. θ'. §. 16]. Τοῦ διαλόγου δ' αὐτοῦ μέμνηται καὶ Ἀθήναιος ἐν τούτοις: «Καὶ Πλάτωνα δὲ μετονομάσας [ὁ Ἀντισθένης] Σάθωνα ἀσυρῶς καὶ φορτικῶς, τὸν ταύτην ἔχοντα τὴν ἐπιγραφὴν διάλογον ἔξεδωκε κατ' αὐτοῦ». Καὶ πάλιν: «'Αλλὰ μὴν οὐδ' Ἀντισθένη ἐπαινῶ. Καὶ γάρ καὶ οὗτος, πολλοὺς εἰπὼν κακῶς, οὐδ' αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος ἀπέσχετο, ἀλλὰ καλέσας αὐτὸν φορτικῶς Σάθωνα, τὸν ταύτην ἔχοντα τὴν ἐπιγραφὴν διάλογον ἔξεδωκε κατ' αὐτοῦ» [Δειπν. Ε'. 63, καὶ ΙΑ'. 115.]. Σύνθετος δ' εὔρηται ἡ λέξις παρ' Εὔσταθίῳ: 'Ανδροσάθων, ὁ μεγάλα ἔχων αἰδοῖα· ἔξι οὖν ὑπεμφαίνεται καὶ τί δῆποτέ ἐστι τὸ κατὰ τὸν σάθωνα σχῶμα, οὐ πάνυ δην ἄλλως ἀρίδηλον» [Εἰς Ὀδυσ. Ω, σ. 499, σελ. 1968.].

σίτης (1) τῶν Θησέως, ἢ Κόροις (2) τῶν Ἀχιλλέως, καὶ Ἰρος (3) τῶν Ὀδυσσέως. Τοιοῦτος ἦν, οὐα πολλάκις αὐτοῦ μνήμην ως στήλην ἐγείραιμι, ὁ πρὸς πᾶσαν κακίαν πολύς, ὃν διὰ τοῦτο ἥδη θανόντα, Κύριε, μὴ δέξαιτο γῆ, ἐπεὶ μηδὲ ἔξαγγέλλοντα τὸ ἀμάρτημα τὸ κατ' ἐμοῦ τυρευθὲν αὐτῷ οἱ ἐν Σελευκείᾳ πατέρες ἐδέξαντο· ἀλλὰ μετὰ τῶν προσφερομένων ὑπὲρ ἀμαρτίας δώρων αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔχεινον τῷ ἀναθέματι καλῶς ποιοῦντες παρέδοσαν. Ναὶ, μὴ δέξαιτο τοῦτον, ἡ εἶπον, ἡ πάντας δεχομένη μήτηρ τροφός τε καὶ τάφος, ἡ γῆ· τοὺς γὰρ δόλους οὐκ ἀνέκοψε πώποτε, εἰ καὶ ἐκ Θεοῦ κεραυνοῦσθαι προέγνω· ὃς ἐπεὶ τέθνηκεν, αὐτὸς μὲν, οἶδα, δώσει δίκας ἐν φίδου, ἀξίους δὲ παρεσκεύασε τοὺς οἰκείους θεράποντας, μᾶλλον δὲ θεραπευτὰς τῶν αἰσχρῶν, οὗτω δικαιωθῆναι βασάνοις, ως μηδὲ αὐτὸν τὸν οὔρανὸν αἰσθάνεσθαι βροντῶντα. Εἰς τοσοῦτον ἥλθον ἀταξίας, μωρίας, ἀνοίας, ἀναισχυντίας, θράσους καὶ ψεύδους καὶ ἀπληστίας· ἡ οὐκ ἔχω τί καὶ λέγειν, πληγεῖς τοῖς τούτων κακοῖς. Καίτοι· τίνα καιρὸν, τίνα δὲ χρόνον, ἡμέραν δὲ ποίαν ἡ ὥραν ἐπὶ δυσὶν ὅλοις ἔτεσι πρεσβεύων ἐν ἀλλοτρίᾳ διέλειπον λέγειν καὶ ἀνακόπτειν τὰ τούτων αἰσχρὰ καὶ ἀτακτα, καὶ πολλὴν προστριβόμενα τὴν αἰσχύνην εἰς τὴν 'Ρωμαίων ἀρχήν; 'Αλλ' ἀληθῆς ἡ παροιμία, ως· «Τὸ χρόνιον κακὸν ἀμετάβλητον». Καὶ οὗτοι μὲν τοιοῦτοι, οἱ τὸ τῆς σπίας ποιήσαντες, αἱ τὸ μέλαν χέουσιν οὐα τοὺς θηρῶντας τῷ λαθεῖν θηράσωσι. Τίς δὲ ὁ πρεσβεύσας, καὶ περ μέσον τοιούτων ὅν; Οὐκ ἔγὼ μόνος, δέσποτα; Τίς ὁ τῇ εὐχῇ σου θαυμαστωθεὶς καὶ θαυμάζεσθαι διὰ ταύτης ποιήσας τὰ τῆς βασιλείας εἰς Ἀραβίας, ως ἔστι σοι μαθεῖν ἐκ πολλῶν, καὶν ἔγὼ μὴ λόγοις ἀλλὰ πράγμασι βοῶν τὰ ἐμὰ δεόντως καὶ συνήθως φιλῶ; Τίς ὁ δῆσας ἐγγράφως (4) γερουσίας

(1) Περὶ οὗ ἵδε 'Ομ. 'Ιλ. Β, σ. 212 ἐφ., καὶ Εὔσταθ. αὐτόθι σελ. 203 ἐφ., καὶ 774.

(2) "Ιδε ὅπισθεν σελ. 401, ὑποσ. 3.

(3) 'Ο πρότερον Ἀρναῖος καλούμενος, ὃς ἦν ἐπαιτῶν ἐν Ιθάκῃ καὶ τοὺς τῆς Πηνελόπης κατασκοπεύων μηηστῆρας [Βλ. 'Ομ. 'Οδυσ. Σ, καὶ Εὔσταθ. αὐτ. σελ. 1833 ἐφ.].

(4) Μόνον παρ' 'Ομηρῷ εὑρηται τὸ Δέω γενικῇ συντασσόμενον, ἀλλ' ἐν σημασίᾳ τοῦ κωλύω· οἷον [Ιλ. Σ. σ. 100]:

· . . . ἐμοῖο δὲ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι.

Ἐγθια ὁ σχολιαστὴς ἔρμηνει: "Ἐδησε καὶ ἐκώλυσεν· ωςαύτως καὶ Εὔσταθιος [αὐτ.

ταιαύτης, καὶ ἔθνους τοσούτου καὶ τοσαύτης μέσον ἀρχῆς; Ἐκ δὲ ταῦτα μόνον ἐμὲ ταῦτα ποιῆσαι τὸ κακὸν συνέδραμεν; Οὔμενουν· οὐ γὰρ ἐγὼ λέγω καὶ σιωπῶσι τά πράγματα, οὐδὲ δι' ἀνάγκην ἐπαίρω ταῦτα. Ἐτεροι δὲ δυνατοὶ ταπεινῶσαι ταῦτα τυγχάνουσι. Τούτων οἳτως ἔχόντων, εἰς τὶ βεβασάνισμαι συμφοραῖς, ἃς οὐδὲ εἰπεῖν οἶν
τέστιν; Εἰς τὶ τὴν καρδίαν συστέλλομαι καὶ βριμᾶσθαι με συμ-
βούνει καὶ διεσθίειν τὸν νοῦν, ως ἵππος τὰ χαλινά; Εἰς τὶ τοσοῦτον
ὑπὸ λύπης κεκίνημαι, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, πέπηγα, ως τὸ: Τὶ ταῦτα, Κύ-
ριε τῶν ὄλων, βοῶν, καὶ διατί, καὶ πόθεν, καὶ ἐπὶ πόσον; Εἰς τὶ τὸν
μυελὸν ἀναστρεφόμενον ἐκ λύπης ἔχω; Μέχρι τίνος ἡλιος μετρητὸς
ἐμοί; καὶ ἔως τίνος πολύσκιος ἡμέρα ως Κιμμερίοις ἔσται μοι; καὶ
ἔως τίνος ἀπὸ θρηνήσει ἐν τῷ συναποκεκλεῖσθαι μοι, καίτοι τὸ λειπό-
μενον τοῦ βίου, ως ὄρφες, πρὸς τάφον ὄρφες; Εἰπὲ τοίνυν, ω βασιλεῦ, οὐ
τῇ ἀρχῇ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτῇ ἀρετῇ, κρεμήσομαι δῆ, οἴα περ ἀγ-
χόνῃ, τῇ συμφορᾷ; κρεμήσομαι διατί; βουλούμην μαθεῖν. Καὶ ποῦ τὰ
συνήθη σου δίκαια; ποῦ τὸ ὑπέρ ἀνθρωπον σὸν φιλάνθρωπον; Ἀπόδος
ἡμῖν σεαυτόν, καὶ πάντα λήψομαι, καὶ κατὰ πάντα θεραπεύσω. Τίς
γὰρ οὗτως, ἐν Ἑλλάσσι ταῦτα καυχήσωμαι, παραμεῖναι λειτουργίᾳ πρεσβείας
δύναται; τίς ἐπαγρυπνῆσαι τοῖς πράγμασι; τίς ἔθνεσι πρεσβεῦσαι
καὶ πεῖσαι, καλῶς ἐπανελθεῖν; Ἐν πᾶσι τούτοις πλουτῷ· πλουτῷ δὲ
ταῦτα, ταῖς σαῖς ἀξεῖ εὐθυνόμενος εὐχαῖς καὶ βουλαῖς. Τοίνυν κέλευ-
σον, εἰςέρχομαι· πρόσταξον, ἐξέρχομαι· θεῖναι τὴν ψυχὴν ὑπέρ σου
καὶ τῶν κοινῶν οὐκ ὄκνω, Μή τις ἄλλος τοῦτο ποιεῖ; Μέμνησό μου
τῶν ἐγγράφων ἐπαίνων· μέμνησο τῆς πρὸς τὸν σὸν πατέρα μυστικῆς
θεραπείας· μέμνησό μου τῶν τεσσάρων πρεσβειῶν, καὶ πάντως σω-
θῆσομαι.

σελ. 1133]. καὶ Ὀδυσ. Δ, σ. 380] :

"Οστις μ' ἀθανάτων πεδάφι καὶ ἔδησε κελεύθου.

καὶ [Ὀδυσ. Ε, σ. 61] :

. . . . ἦ γὰρ τοῦγε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν.

ὅπου δὲ Σχολιαστὴς ἔρμηνει: "Ἐδησαν ἐνεπόδισαν. Ἀλλὰ παρὰ τῶν Βυζαντινῶν
συγγραφέων γραμματικὴν ἀκρίβειαν οὐ δεῖ ζητεῖν.

ΚΑ'.

**Λέων μάγιστρος ἀνθύπατος καὶ πατρέκεος
Γενέσεω ἀνθυπάτῳ πατρεκέῳ. Ἀπὸ τοῦ Βαγδά(1).**

Καὶ τὸ θορυβόδες τῆς πρεσβευτικῆς δουλείας, καὶ τὸ νοσῶδες τῆς ἐπὶ ξένης διαγωγῆς, λακωνίζειν ποιεῖ με. Καὶ δὴ γράφομεν· εὐτυχήσαμεν, εἰρηνεύσαμεν, ὁμήρους ἄγομεν, ἀραβικὰ δῶρα τῷ βασιλεῖ προσάγομεν, τοὺς ἀμφοτέρων αἰχμαλώτους ἀλλάξομεν, καὶ, τὸ κρείττον, τοὺς ἀρχιερεῖς αὐτοὺς ὡς βασιλέα ἀνάξομεν (2). Λοιπὸν δὴ μοι μία τις ὑπολέλειπται θεοχαρίτωτος εὐφροσύνη, τὸ τῆς βασιλικῆς εὐπροσώπου θέας καταπολαῦσαι. "Ερρώσο.

ΚΒ'.

**Γενέσεος μάγιστρος ἀνθύπατος καὶ πατρέκεος
Λέοντε μαγέστρῳ. Ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς τὸ Βαγδά.**

: Καὶ πῶς ἀν αἱ καθ' ἡμᾶς ἐλπίδες μὴ οὕτως νῦν εἶχον, ως τὰ τῆς ἐπιστολῆς σου μηνύματα, ἀνάμνησιν φέρουσαι τῶν πρὸν ὑπὸ σοῦ ἐπιδεξίως γεγενημένων ; τῶν εἰς Βουλγαρίαν τριῶν πρεσβειῶν λέγω, καὶ τῆς μεγίστης διανοίας ἔκείνης καὶ εὐτυχίας, ὡς μέγιστε πρεσβευτῶν, ἐφ' αἷς καὶ τότε, καὶ νῦν εὐτυχοῦντά σε γνόντες χαίρομεν, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῇ κατὰ τὸ προσῆκον ἀρτίως εἰς σὲ τιμῇ, εἰ καὶ ἐφ' ἐνὶ μόνῳ, τῇ σῇ νόσῳ, λυπούμεθα· ἀλλὰ καὶ ταύτης (3) ἐλπίζομεν θεόθεν ὑπερισχῦσαι σε, καὶ μετ' εὐετηρίας καὶ ταχείας ἐπανόδου εὔδαιμονοῦντά σε ὅψεσθαι. "Ερρώσο.

(1) Τοῦ Βαγδατίου δῆλον ὅτι. Πᾶσαι δὲ αἱ ἐπιστολαὶ αὗται, πλὴν τῶν τελευταίων δύο, προγενέστεραι εἰσιν, ως ἔοικε, τῶν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἐπιστελλομένων.

(2) Νοεῖ πάντως τοὺς ἐπὶ συγχωρήσει τῆς τοῦ αὐτοκράτορος τετραγαμίας παρὰ τῶν πατριαρχικῶν τῆς ἔως λήξεως θρόνων τῇ αὐτοῦ αἵτησει ἀποσταλέντας, οὓς ἔρεταις ἀπλῶς λέγει ἐν τῇ ΙΗ' ἐπιστολῇ [ἴδε ὅπισθεν. σελ. 396].

(3) Τὸ χειρόγρ. : Ταύταις.

ΚΓ'.

Ἄναστάσιος κοιναέστωρ (1) Λέοντε μαγέστρῳ.
Ἄπὸ τῆς πόλεως εἰς τὸ Βαγδά.

Εύριπίδαι, καὶ Πλάτωνες, καὶ εἴ τις ἐπισημότερος, ἐπασχον ἀποφούντες ἂν, οἷα καὶ ἡμεῖς, εἰπεῖν σου ὁρθῶς τοῦ θαυμασίου ρήτορος τὸ σπουδαῖον περὶ τὰ πράγματα καὶ τὸ ὑγιές· φὰς οὐ καὶ ἡ ἀρρώστια σὺν ἀγαθόν (2). Οὕτε γὰρ αὐτοῦ παραθραύσασά τι πρὸς τὴν ἐνέργειαν, ἀλλά καὶ πρὸς τὸ ὑπερβάλλον μᾶλλον τὸν ἐπαινον ἐπιρρώσασα, τῆς ἄγαν εὐημερίας τὸ σφαλερόν, ἐκ βραχείας, οἷμαι, κακώσεως ἐθεράπευσεν. Οὕτως οὐχὶ περὶ τὸ μέσον, ἀλλ᾽ ὑψηλὰ καὶ ἄκρα τὰ σάπιν εὐχόμεθα τὸ κορυφαιότατον, ἐπανελθεῖν σε ἡμῖν, καὶ τοῦ ἀγαθοῦ βασιλέως ἀξιωθῆναι ἵδεῖν τὸ πολυέραστον πρόσωπον, δεῖξαι τε τοῖς αγνοοῦσι, καὶ τοῖς ἐπισταμένοις προεπιδεῖξαι ὅσον ἔχει δυνάμεως ἡ παίδευσις καὶ ἡ φρόνησις, ἄλλον καὶ ἄρτι ποιήσασα τὸν ἡμέτερον Ορφέα, καὶ Ὀδυσσέα, καὶ Νέστορα. "Ἐρρώσο.

ΚΔ'.

Θωμᾶς πατρέκιος Λέοντε μαγέστρῳ.
Ἄπὸ τῆς πόλεως εἰς τὸ Βαγδά.

Τὸ γράμμα τῆς ὑμετέρας περιβλέπτου ὑπεροχῆς ἐκομίσθη ἡμῖν, ἔηλοῦν τά τε ἄλλα καὶ ώς νοσοίης, φὰς καὶ μᾶλλον ἡμῖν ἀνιαθῆναι συμβέβηκεν. Πλὴν ἐπειδὴ κατὰ σκοπὸν, ὑποκατιὼν, χωρεῖν, σοι τὰ τῆς

(1) Ἀξιωμα τῆς βασιλείου αὐλῆς, ἐκ τοῦ λατιν. Quaestor (Ἑλλην. Ταμίας ἢ ἐλεγχτής). Παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς μέντοι Κοιαίστωρ ἐλέγετο ὁ πάρεδρος τοῦ βασιλέως, ἢ ὁ τὰ βασιλεῖ διοκοῦντα τεταγμένος ὑπαγορεύειν, ἢ δις πρὸς τῷ δῆμῳ τὴν ἐν τῷ λόγῳ ταξιν ἐτάχθη πληροῦν τοῦ βασιλέως [Βλ. Δουκαγγ. Γλωσσάρ. τόμ. Α', σελ. 674].

(2) Ἐν τῇ τοῦ χειρογράφου φὰς σεσημείωται ὑπὸ τοῦ ἀντιγραφέως μικροῖς κεωαλαῖοις γράμμασι ταῦτα: Αἱ δύο ἀποφάσεις κατάφασιν. Εἰεν τὸν μέντοι γε οὗτοι γνώμης ἔχοντα περὶ Εύριπίδου καὶ Πλάτωνος εἰκός καὶ τοιαῦτα ἀμουσα καὶ κακόζηλα συγκατέτειν φρασεῖδια.

έκδημίας ἀποσημαίνει, θαρσεῖν ἡμᾶς καὶ περὶ τῆς ὑμετέρας ἀναπείθει
ὑγείας, ως θεόθεν πορισθησούμενης ὑμῖν, ἵν εὐχόμεθα κεκτημένον σε-
μετὰ τῶν ἐκ τῆς πρεσβείας καλῶν ἀποδέξασθαι, τοῖς τε ἀπὸ τοῦ σε-
βαστοῦ βασιλέως ἡμῶν, τοῖς τε ἐκ παντὸς τοῦ ρώμαϊκοῦ ἐπαίνοις ἐπι-
γανύμενον. Ἡ δὲ βίβλος ἐσχάτου λόγου, ἦ οὐδενός, παρ' ἡμῖν· ὅθεν
δὴ καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτῆς χαιρέτω ἀπολογία. Καὶ πᾶσι μὲν τοῖς κοινοῖς
φίλοις καὶ ὁμοταγέσιν ἡμῖν, κατ' ἔξοχὴν δὲ τῷ κυρῷ Δημητρίῳ τὰς
ἀφ' ὑμῶν προερήσεις (1) πεποιήμεθα· οἱ δὴ καὶ ὑμᾶς τοῖς ὁμοῖοις τι-
μῶσι τῆς φιλίας συμβόλοις. Ἐπεὶ δὲ φίλοι καὶ ἡμεῖς, καὶ ὑπὲρ φίλου
καὶ συγγενοῦς ἥκομεν δεησόμενοι παρὰ φίλων (2), μὴ ἀναβάλλῃ πρὸς
τὴν ἀξίωσιν. Κορωνίδα δεξιὰν ταῖς σαῖς ἀξιοῦμεν πράξεσιν ἐπιθεῖναι
τὴν ὑπὲρ τοῦ κυροῦ Προκοπίου πρόνοιαν, ἵν εὖάπαντος ἐπιδείξαις,
εἴπερ, ως εἴ τις καὶ ἄλλος, οἶδας τιμᾶν ἀρετὴν. Ἀλλ' εὐτυχοίης κατὰ
πάντα, ως τῶν κατ' ἀρετὴν πατέρων ἐμοὶ τυγχάνων καὶ αἰδοῖος καὶ
ποθεινότατος.

ΚΕ'.

**Προκόπιος σπαθάρεος καὶ τοῦ ἀσηκρῆτος (3) ἀνεψεὸς
Λέοντε μαγέστρῳ. Ἀπὸ τῆς πόλεως εὗς τὸ Βαγδά.**

"Εμελλε πάντως μηδὲ τὴν ἕω τῶν σῶν θαυμάτων ὑπολειφθῆναι
κενήν, ως σοφῶν ἀνδρῶν ἀκροθίνιον καὶ γέρας σοφίας αὐτῆς. "Εμελλε
ταῖς μηδὲν ἐν βίῳ προεποιουμέναις θαυμάζειν μεγαλοφροσύναις Ἀγα-
ρηνῶν, σὲ μόνον ἀντὶ θάμβους ὄφθηναι παντός, οὐ διὰ σοφίας μόνον
ὑπερβολήν, καὶ νοῦ καὶ λόγου πυκνότητα, τιφάδεσιν ἐοικότωρ, ως
φησιν Ὅμηρος (4), ἀ δὴ πάλαι καὶ Σκυθῶν (5) διανοίας τρίτον ἐξέ-
πληξεν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ταῖς ἀπάντων γλώσσαις περιλαλουμένην

(1) Τὸ χειρόγρ. : Προβρῆσεις.

(2) Γρ. Ἰσως : Φίλοι.

(3) Καὶ τοῦτο ἦν ἐκ τῶν τῆς βασιλείου αὐλῆς ἀπειροπληθῶν ἀξιωμάτων· ἔστι δὲ ἐκ τοῦ λατιν. *a secretis*. Ἀσηκρῆτος τοίνυν ἐλέγετο ὁ ἐξ ἀπορρήτων εἴτε μυστικὸς τοῦ βασιλέως σύμβουλος, ὁ καὶ ἀπλῶς μυστικός παρὰ τῶν Βυζαντινῶν καλούμενος. Προσ-
έθηκα δὲ τὸ προδηλως ἐκρυὲν ἄρθρον.

(4) Ιλ. Γ', 223.

(5) Δῆλον ὅτι τῶν Βουλγάρων.

μεγαλοφυίαν καὶ φρόνησιν καὶ τὴν περὶ ταύτας οἰκονομίαν· δι’ ὃν ἀμφοτέροις τοῖς ἔθνεσιν ἄριστος μεσίτης γενόμενος, πλέον μὲν ἡμῖν, ἐκατέροις δ’ ὅμως τὸ προσῆκον ἀπένειμας, οὐ μόνον κῆρυξ ἐλευθερίας ὁφθεὶς, ἀλλὰ δὴ καὶ εἰς τέλος αὐτὴν ἀγαγὼν, καὶ πρὸ πάντων τοὺς τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην οἰκονομήσοντας ἀρχιερέας ἔρχη φέρων μετὰ σαυτοῦ (1). Οὔκοῦν εἰς δέον ὁ μέγας καὶ σοφὸς ἡμῶν βασιλεὺς τῶν σῶν ἐγκωμίων ἀσίγητα προβάλλει τὰ διηγήματα, καὶ τοσοῦτον ἐπὶ ταῖς σαῖς χαίρει καὶ καθωραίζεται πράξειν, ως καὶ τραπέζῃ βασιλικῇ πρὸ παντὸς καὶ ἀντὶ παντὸς ἡδύσματος τὸ σὸν περιφέρειν μετὰ θαύματος ὄνομα. Ἐγὼ δὲ πρὸς τὰς τοιαύτας ἀκοὰς καίπερ ἐρωτικῶς διακείμενος ἀθυμίᾳ τιτρώσκομαι τὴν ψυχὴν, ὅτι μὴ κάμοι τῆς σῆς γλυκείας καὶ συνουσίας καὶ στοργῆς ἀπολαύειν νῦν ἐξεγένετο, οὐ πρὸς τὸ μῆκος μαλακισθέντι τῆς τοσαύτης ὄδοι, εἰ καὶ νοσῶν προσπαθείας τὸ σῶμα κατετρίβην, ως οἶσθα καύτὸς, ἀλλὰ διὰ τὴν ὕστερον ἐμοὶ παρειςπεσοῦσαν ἀσθένειαν τῆς ἔδρας, οὕτω διατρηθείσης, ως καὶ ράφιδας χαλκᾶς διὰ ταύτης περᾶν· ἐξ οὐ πολυχρονίους ὑποστάντες ὄδύνας, ὁψὲ καὶ μόλις οὐ πρὸ πολλοῦ, τῆς ὑγείας ἐτύχομεν, τῆς σῆς δηλαδὴ συνεργούσης εὐχῆς. Ὁμως, ἐπεὶ σε (2) Θεὸς τῇ θρεψαμένη πάλιν ἀποκαθίστησι, καλῶς τὰ ὑπὲρ αὐτῆς πρεσβευσάμενον, οἴδ’ ως οὐκ ἐάσεις ἀγεράστους ἡμᾶς, καν μηδέν τι γέρας συνεισενέγκαμεν ἀξιον, ἀλλ’ ἐτοίμην καὶ τὴν ἡμῶν κατέχεις τιμὴν ἐν χερσίν. Ἐχω γάρ σε μετὰ πάντων καν τούτῳ Χριστὸν ἐκμιμούμενον, ὃς προΐκα καὶ ἀμισθὶ τὴν τοῦ σύμπαντος οἰκτιρμῷ ταμιεύεται πρόνοιαν.

ΚΤ'.

**Λέων μάγιστρος ἀνθύπατος καὶ πατρέκεος
Στεφάνω μαγέστρῳ ἀνθυπάτῳ καὶ πατρεκέῳ.**

Δικαίως τὸ δίκαιον ἀεὶ διώκων (3), οὐ ποτὲ τῆς Γραφῆς εἴπω πρὸς τρόφιμον ἄνδρα Γραφῆς, οἴδα, διώξεις τοῦτο καὶ ἐπ’ ἐμοὶ, καν

(1) Ἡδε ὅπισθεν σελ. 396 καὶ 406.

(2) Τὸ χειρόγρ. : "Ἐπεισε.

(3) Παρὰ τὸ : Διώκε δὲ δικαιοσύνην [Α' Τιμ. 5', 11].

καιροῦ φορὰν καὶ θυμὸν δεσπότου φιλοσόφως πραγματευόμενος ἦνεγκας τέως σιγήν. Ἀνάστηθι δὴ, ναὶ διανάστηθι· ἀνάστηθι, μὴ κραταιούσθωσαν ἄνθρωποι, οἵ κωμῳδίαις ψευδέσιν ὑπερόριον τὸ γῆρας ἡμῶν ἐποιήσαντο. Πιστεύω δὲ τῇ σῇ χρηστότητι καὶ οἰκονομικῇ μεσιτείᾳ, ὅτι ὥσπερ γνώμῃ τοῦ δικαίου καὶ σεβαστοῦ αὐτοκράτορος, ἔνδον μὲν ἡμᾶς εὔτυχίας, ἔξω δὲ δυσπραγίας ποιήσεις, οὗτω τοὺς ἡμῶν ἀδίκους ἔχθροὺς ἔξω μὲν συγχλητικῶν. ἔνδον δὲ ποιηῶν σπουδάζεις ἐλθεῖν. "Ἐρρώσο καὶ κρῖνον ἐπ' ἐμοὶ δικαιώσ, ὡς ἔκρινες ἐνδίκως σὺν ἐμοὶ, τοιεῦτον εἰδὼς εὑρέσθαι τὸν ἄνω κριτήν, οἷος ἀν αὐτὸς περὶ τοὺς κάτω κρινομένους γένοιο.

KZ'.

**Τοῦ αὐτοῦ. Πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ πατρικέου
Νεκήτα τοῦ Μού.....**

Τὸ διδάσκειν φρονίμους οὐ φρονίμων ἀνδρῶν ἔστιν. Εἰδότες οὖν σε φρονήσει τῶν πολλῶν ὑπερκείμενον, οὐ διδάσκειν δίκαιον κρίνομεν· τὸ δὲ καὶ πρὸς τὰ κινούμενα τῶν πραγμάτων παρὰ τῶν αὐτονόμων, μᾶλλον δὲ ἀνόμων, παλιμβόλων, καὶ διαβολᾶς ζητούντων ματαίας, λογισμοὺς ζητεῖν διοικήσεως καὶ βοηθείας τῆς ὑπὲρ ἡμῶν, ὑπερορίῳ δύντι μοι, καὶ μὴ τὰ πολλὰ τῶν κατ' ἐμοῦ τυρευομένων ἀκούοντι, πάντως ἀπορον. "Εχεις αὐτόθι τοὺς ἐμοὺς λειτουργοὺς λέγοντάς σοι τὰ συμπίπτοντα. Λογίζου δὴ καὶ μελέτα κινῶν σου πρὸς ἔκεινα τὸν νοῦν, καὶ κατευθυνθήσεται τὰ ἡμέτερα, μάλιστα Λέοντι τῷ ῥαβδούχῳ, τῷ μαγίστρῳ καὶ λογοθέτῃ τοῦ δρόμου, φημὶ δὴ τῷ συγγάμβρῳ ἡμῶν, λέγων ἀντ' ἐμοῦ τὰ ὑπὲρ ἐμοῦ. Ἐρρώσο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000050248

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ